

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

5^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 2 Μαρτίου 2021 με την εξής σύνθεση:
Μιχαήλ Οικονόμου, Πρόεδρος, Σταυρούλα Κουρή και Άννα Χριστοδουλάκου,
Μέλη.

Για να εξετάσει την από 22.01.2021 προδικαστική προσφυγή με
Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Α.Ε.Π.Π. 194/25.01.2021 της προσφεύγουσας
με την επωνυμία «...» και διακριτικό τίτλο «...», που εδρεύει στην «...» «...»
(οδός «...» αρ. «...», Τ.Κ. «...»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά του Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «...» (εφεξής «αναθέτουσα
αρχή»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται και

Της παρεμβαίνουσας ατομικής επιχείρησης με την επωνυμία «...»
και διακριτικό τίτλο «...», που εδρεύει στην «...» «...» (οδός «...» αρ. «...»),
όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα επιδιώκει να
ακυρωθεί η υπ' αριθμ. πρωτ. 1221/11.01.2021 απόφαση της αναθέτουσας
αρχής, κατά το μέρος αυτής με το οποίο έγινε δεκτή η προσφορά της
διαγωνιζόμενης «...» (εφεξής «...») και της διαγωνιζόμενης «...» και
αναδείχθηκε η πρώτη εξ αυτών προσωρινή ανάδοχος του διαγωνισμού.

Με την παρέμβαση, η παρεμβαίνουσα επιδιώκει την απόρριψη της
προδικαστικής προσφυγής και τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης
πράξης κατά το μέρος που αφορά την προσφορά της.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια, Άννα
Χριστοδουλάκου.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, με την υπ' αριθμ. «...»/2020 διακήρυξη της αναθέτουσας αρχής, προκηρύχθηκε ανοικτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός άνω των ορίων για την ανάδειξη αναδόχου της σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού των εξωτερικών χώρων των κτηρίων του «...» για χρονικό διάστημα δώδεκα (12) μηνών, εκτιμώμενης αξίας 193.548,38€ πλέον Φ.Π.Α. 24 % και με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει της τιμής στο σύνολο των υπηρεσιών. Προκήρυξη της σύμβασης απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 09.11.2020. Η Διακήρυξη καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ) στις 09.11.2020 με ΑΔΑΜ: «...», καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) (Συστημικός Αριθμός «...»). Στο διαγωνισμό συμμετείχαν υποβάλλοντας προσφορές εννέα (9) διαγωνιζόμενοι, μεταξύ των οποίων η προσφεύγουσα (προσφορά με α/α συστήματος «...»), η παρεμβαίνουσα (προσφορά με α/α συστήματος «...») και η «...» (προσφορά με α/α συστήματος «...»). Με το Πρακτικό 1 της Επιτροπής Διαγωνισμού επί της αποσφράγισης και αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών των διαγωνιζόμενων, έγιναν δεκτές, μεταξύ άλλων, οι προσφορές και των τριών ως άνω οικονομικών φορέων. Ακολούθως, με το 2^ο Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού επί της αποσφράγισης και αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών των διαγωνιζόμενων, έγιναν δεκτές, μεταξύ άλλων, οι προσφορές και των τριών ως άνω οικονομικών φορέων και, κατόπιν απόρριψης της προσφοράς έτερης διαγωνιζόμενης, η οποία είχε υποβάλει την πλέον συμφέρουσα προσφορά, κατετάγησαν, μεταξύ των λοιπών αποδεκτών προσφορών, πρώτη η «...», δεύτερη η παρεμβαίνουσα και τρίτη η προσφεύγουσα και η Επιτροπή εισηγήθηκε την ανάδειξη της «...» ως προσωρινής αναδόχου. Τα ως άνω Πρακτικά εγκρίθηκαν με την υπ' αριθμ. πρωτ. 1221/11.01.2021 απόφαση της αναθέτουσας αρχής. Κατά της ως άνω απόφασης, κατά το μέρος αυτής με το οποίο έγινε δεκτή η προσφορά της διαγωνιζόμενης «...» και της

παρεμβαίνουσας και αναδείχθηκε η πρώτη εξ αυτών προσωρινή ανάδοχος του διαγωνισμού, ασκήθηκε η υπό εξέταση προσφυγή.

2. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής έχει κατατεθεί, πληρωθεί και δεσμευθεί παράβολο ύψους 970,00€ (ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό «...», εξοφληθέν και δεσμευμένο, όπως προκύπτει από την εκτύπωση της σχετικής σελίδας της Γ.Γ.Π.Σ.),. Εντούτοις, το προσήκον παράβολο, κατά τις διατάξεις του άρθρου 363 παρ. 1 και 2 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 5 παρ. 1 και 2 του Π.Δ. 39/2017, υπολογίζεται με βάση τον προϋπολογισμό της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ. Εν προκειμένω, όπως προαναφέρθηκε, ο προϋπολογισμός της σύμβασης χωρίς Φ.Π.Α. ανέρχεται στο ποσό των 193.548,38€, συνεπώς το αναλογούν απαιτούμενο παράβολο ανέρχεται στο ποσό των 967,74€ (193.548,38 X 0,50%). Ήτοι, η προσφεύγουσα κατέβαλε 2,26€ επιπλέον του νομίμως απαιτούμενου παραβόλου, το οποίο πρέπει, σε κάθε περίπτωση, να της επιστραφεί (πρβλ ΕΑ ΣτΕ 184/2017).

3. Επειδή, η υπό εξέταση προσφυγή, ενόψει του αντικειμένου του διαγωνισμού, της συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης, σύμφωνα με το άρθρο 345 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 1 περ. α) του Π.Δ. 39/2017, καθώς και του χρόνου δημοσίευσης της Διακήρυξης, σύμφωνα με τα άρθρα 5 περ. β), 61 παρ. 1, 376 και 379 παρ. 7 του Ν. 4412/2016, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Βιβλίου ΙV του Ν. 4412/2016 και στην καθ' ύλην και κατά χρόνο αρμοδιότητα της Α.Ε.Π.Π.

4. Επειδή, η υπό κρίση προσφυγή έχει κατατεθεί νομίμως και εμπροθέσμως, σύμφωνα με το άρθρο 361 παρ. 1 περ. α) του Ν. 4412/2016, το άρθρο 4 παρ. 1 περ. α) και το άρθρο 8 παρ. 3 του Π.Δ. 39/2017, καθώς η προσβαλλόμενη απόφαση μετά των εγκριθέντων με αυτήν Πρακτικών κοινοποιήθηκε στους διαγωνιζόμενους μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στις 12.01.2021, οπότε και έλαβε γνώση αυτής η προσφεύγουσα, όπως άλλωστε και η ίδια δηλώνει και η προσφυγή κατατέθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 22.01.2021. Η προσφυγή κοινοποιήθηκε στην Α.Ε.Π.Π. από την προσφεύγουσα με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αυθημερόν.

5. Επειδή, η υπό εξέταση προσφυγή ασκήθηκε κατ' αρχήν μετ' εννόμου συμφέροντος καθώς η προσφεύγουσα, ως καταταγείσα τρίτη στη σειρά μειοδοσίας, στρέφεται κατά των δύο προσφορών που προηγούνται αυτής στη σειρά κατάταξης επιδιώκοντας την αποκλεισμό τους και την ανάδειξη της ίδιας ως προσωρινής αναδόχου.

6. Επειδή, η υπό εξέταση παρέμβαση έχει ασκηθεί νομίμως και εμπροθέσμως, δια καταθέσεως στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 29.01.2021, δεδομένου ότι η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής προς την παρεμβαίνουσα και την «...» μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 περ. α) του Π.Δ. 39/2017, στις 27.01.2021. Περαιτέρω, η παρέμβαση ασκείται μετ' εννόμου συμφέροντος, επιδιώκοντας τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης, κατά το μέρος αυτής με το οποίο η προσφορά της παρεμβαίνουσας έγινε δεκτή. Η ως άνω παρέμβαση κοινοποιήθηκε την 01.02.2021 μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού προς «όλους τους συμμετέχοντες».

7. Επειδή, με το υπ' αριθμ. πρωτ. 2021001305/01.02.2021 έγγραφό της, που διαβιβάστηκε την 01.02.2021 μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού τόσο προς την Α.Ε.Π.Π. όσο και προς την προσφεύγουσα, την παρεμβαίνουσα και την «...», η αναθέτουσα αρχή υπέβαλε τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής. Επί των ως άνω απόψεων και της ασκηθείσας παρέμβασης (Δ.Εφ. Πατρών Α170/2020 σκ. 7, Διοικ. Εφετ. Κομοτηνής Ν29/2019 σκ. 9, Διοικ. Εφετ. Πειραιώς Ν179/2019 σκ.9, πρβλ ΣτΕ 780/2019), η προσφεύγουσα υπέβαλε νομίμως και εμπροθέσμως μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στις 24.02.2021 το με ίδια ημερομηνία υπόμνημα.

8. Επειδή, η προσφεύγουσα με τον πρώτο λόγο προσφυγής κατά της προσφοράς της προσωρινής αναδόχου προβάλλει ότι *«B1. Η ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «...» ΔΕΝ ΠΛΗΡΟΙ ΤΙΣ ΕΠΙ ΠΟΙΝΗ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΕΙ ΑΥΤΗΝ - Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ «...» ΥΠΕΒΑΛΕ ΑΛΛΟΔΑΠΑ ΙΔΙΩΤΙΚΑ*

ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΔΕΝ ΠΛΗΡΟΥΝ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ· ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΓΛΩΣΣΑ ΤΩΝ ΥΠΟΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ, ΗΤΟΙ ΔΕΝ ΣΥΝΟΔΕΥΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΕΠΙΚΥΡΩΜΕΝΗ ΕΙΤΕ ΑΠΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΑΡΜΟΔΙΟ ΚΑΤΑ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΕΙΤΕ ΑΠΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟ ΑΡΜΟΔΙΟ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΕΧΕΙ ΣΥΝΤΑΧΘΕΙ ΤΟ ΕΓΓΡΑΦΟ - ΚΑΤΑΦΩΡΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΩΝ ΟΡΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ, ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΕΙ ΑΥΤΗΝ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΤΥΠΙΚΟΤΗΤΑΣ. Διότι η εταιρεία «...» υπέβαλε στην τεχνική της προσφορά, μεταξύ άλλων, αλλοδαπά ιδιωτικά έγγραφα, ήτοι τα επικυρωμένα αντίγραφα του ISO 9001:2015 και ISO 14001:2015 της εταιρείας «...» για την κατασκευάστρια - προμηθεύτρια απολυμαντικών υλικών εταιρεία «...» εντός του ηλεκτρονικού αρχείου «ΔΙΚ-05-11 ΟΛΑ ΑΠΟΛΥΜ ΠΑΛΙΑ signed» (σελίδα 190 έως και 195 του αρχείου), τα οποία όμως είναι συνταγμένα στην αγγλική γλώσσα ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΣΥΝΟΔΕΥΕΤΑΙ ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΤΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ, ΝΟΜΙΜΩΣ ΕΠΙΚΥΡΩΜΕΝΗ. Ως εκ τούτου η τεχνική προσφορά της εταιρείας αυτής παραβιάζει κατάφωρα τους όρους της διακήρυξης (άρθρο 2.1.4.) και τις διατάξεις της νομοθεσίας που διέπει αυτήν (άρθρο 92 παρ. 4 Ν. 4412/2016) ως προς τη γλώσσα σύνταξης των προσφορών και των στοιχείων αυτών και για το λόγο αυτό πρέπει να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 2.1.4 «Γλώσσα» σελίδα 14 της διακήρυξης ορίζονται επί λέξει τα κάτωθι: «... Οι προσφορές και τα περιλαμβανόμενα σε αυτές στοιχεία συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα... ...Ειδικά, τα αλλοδαπά ιδιωτικά έγγραφα μπορούν να συνοδεύονται από μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα επικυρωμένη είτε από πρόσωπο αρμόδιο κατά τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας είτε από πρόσωπο κατά νόμο αρμόδιο της χώρας στην οποία έχει συνταχθεί το έγγραφο. Τα αποδεικτικά έγγραφα συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα. Στα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα και δικαιολογητικά εφαρμόζεται η Συνθήκη της Χάγης της 5.10.1961, που κυρώθηκε

με το ν. 1497/1984 (Α'188). Ειδικά, τα αλλοδαπά ιδιωτικά έγγραφα μπορούν να συνοδεύονται από μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα επικυρωμένη είτε από πρόσωπο αρμόδιο κατά τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας είτε από πρόσωπο κατά νόμο αρμόδιο της χώρας στην οποία έχει συνταχθεί το έγγραφο». Επιπλέον σύμφωνα με το άρθρο 92 παρ. 4 του Ν. 4412/2016 ορίζεται επί λέξει το εξής: «4. Οι προσφορές και οι αιτήσεις συμμετοχής και τα περιλαμβανόμενα σε αυτές στοιχεία συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα. Στα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα και δικαιολογητικά εφαρμόζεται η Συνθήκη της Χάγης της 5ης.10.1961, που κυρώθηκε με το ν. 1497/1984 (Α 188). Ειδικά, τα αλλοδαπά ιδιωτικά έγγραφα συνοδεύονται από μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα επικυρωμένη είτε από πρόσωπο αρμόδιο κατά τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας είτε από πρόσωπο κατά νόμο αρμόδιο της χώρας στην οποία έχει συνταχθεί το έγγραφο.» Σύμφωνα δε με το άρθρο 2.4.3.2. «Τεχνική Προσφορά» σελίδα 38 της διακήρυξης ορίζεται επί λέξει το εξής: «...Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή με το κεφάλαιο «Απαιτήσεις- Τεχνικές Προδιαγραφές» του Παραρτήματος Π της Διακήρυξης, περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενων ειδών, με βάση το κριτήριο ανάθεσης, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο ως άνω Παράρτημα, ήτοι τον πίνακα συμμόρφωσης του Παραρτήματος ΙΙ της παρούσας συμπληρωμένο και ψηφιακά υπογεγραμμένο.» Σύμφωνα δε με την περίπτωση 1 του ΠΙΝΑΚΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΙΙ «ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ-ΟΔΗΓΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ» σελίδα 68 της διακήρυξης προβλέπεται επί λέξει το εξής: «...Γενική υποχρέωση του αναδόχου είναι οι παραπάνω χώροι να βρίσκονται σε άριστη κατάσταση: Καθαροί από πάσης φύσεως άχρηστα αντικείμενα (φύλλα, χαρτιά, μπουκάλια, πλαστικά ποτήρια, κουτιά, κλαριά δένδρων και φυτών, αποτσίγαρα, και παντός είδους άλλα αντικείμενα), καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης. Επιπλέον, ο ανάδοχος υποχρεούται να διαθέσει όλο

τον απαραίτητο εξοπλισμό (χειροκίνητα καρότσια, σκούπες, φτυάρια, μηχανοκίνητα οχήματα όπου απαιτείται, κ.ά.) και αναλώσιμα υλικά όπως πλαστικούς σάκους απορριμμάτων, μικρές σακούλες, γάντια.» Εξάλλου σύμφωνα με το άρθρο 36 παρ. 2 του Κώδικα Δικηγόρων ορίζεται επί λέξει το εξής: «2. Ομοίως στο έργο του δικηγόρου περιλαμβάνονται: α) Η έρευνα των βιβλίων των υποθηκοφυλακείων και κτηματολογικών γραφείων, καθώς και η σύνταξη των σχετικών εγγράφων ελέγχου τίτλων. Η αίτηση και η λήψη των πιστοποιητικών και αντιγράφων δεν απαιτεί παράσταση ή διαμεσολάβηση δικηγόρου. β) Η έκδοση επικυρωμένων αντιγράφων κάθε είδους εγγράφων. Τα αντίγραφα αυτά έχουν πλήρη ισχύ ενώπιον οποιασδήποτε Δικαστικής ή άλλης Αρχής, καθώς και έναντι ιδιωτών, φυσικών ή νομικών προσώπων. γ) Η μετάφραση εγγράφων που έχουν συνταχθεί σε ξένη γλώσσα, καθώς και η μετάφραση ελληνικών εγγράφων σε οποιαδήποτε ξένη γλώσσα. Η μετάφραση έχει πλήρη ισχύ έναντι οποιασδήποτε Δικαστικής ή άλλης Αρχής, εφόσον συνοδεύεται από επικυρωμένο αντίγραφο του εγγράφου που μεταφράστηκε και ο δικηγόρος βεβαιώνει ότι έχει επαρκή γνώση της γλώσσας από και προς την οποία μετέφρασε. δ) Η βεβαίωση της γνησιότητας της υπογραφής του εντολέα του, όπως προβλέπεται στο άρθρο 42 της παραγράφου 2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, καθώς και σε κάθε άλλη ειδική διάταξη.» Από τους ανωτέρω όρους της διακήρυξης και τη νομοθεσία που διέπει αυτήν, καθίσταται σαφές ότι οι οικονομικοί φορείς, ΟΦΕΙΛΟΥΝ να υποβάλουν τα έγγραφα στοιχεία της προσφοράς τους στον υπό κρίση διαγωνισμό, στην ελληνική γλώσσα ή συνοδευόμενα από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα. Τα αλλοδαπά ιδιωτικά έγγραφα που υποβάλλονται στην προσφορά συνοδεύονται από μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα επικυρωμένη είτε από πρόσωπο αρμόδιο κατά τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας είτε από πρόσωπο κατά νόμο αρμόδιο της χώρας στην οποία έχει συνταχθεί το έγγραφο. Στην τεχνική προσφορά τους δε οι οικονομικοί φορείς οφείλουν επί ποινή αποκλεισμού να υποβάλλουν κάθε έγγραφο και δικαιολογητικό, βάσει του οποίου θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενων ειδών και υπηρεσιών καθαριότητας, όπως είναι τα στοιχεία καταλληλότητας των υλικών καθαρισμού που θα

χρησιμοποιήσουν και των κατασκευαστριών - προμηθευτών των υλικών αυτών προκειμένου η Αναθέτουσα Αρχή να διαπιστώσει την καταλληλότητα αυτών για χρήση στο υπό ανάθεση έργο. Τυχόν δε οποιαδήποτε άλλη ερμηνεία των ρητών απαιτήσεων της διακήρυξης και της νομοθεσίας, έρχεται σε ευθεία αντίθεση με το νόμο και με την αρχή της τυπικότητας που διέπει τους δημόσιους διαγωνισμούς και η οποία επιβάλλει τη στενή ερμηνεία των όρων της διακήρυξης (πρβλ. Ε.Α. Σ.τ.Ε 1260/2008, 817/2008, 1229/2007 και 26/2007). [...] Εν προκειμένω, η εταιρεία «...» υπέβαλε το ηλεκτρονικό αρχείο με τίτλο «ΔΙΚ-05-11 ΟΛΑ ΑΠΟΛΥΜ ΠΑΛΙΑ signed», στο οποίο περιλαμβάνει στοιχεία καταλληλότητας των υλικών που θα χρησιμοποιήσει για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των εξωτερικών χώρων του «...». Στο εν λόγω αρχείο και δη στις σελίδες 190 έως και 195 υπέβαλε για την κατασκευάστρια - προμηθεύτρια εταιρεία της «...», επικυρωμένα αντίγραφα των πιστοποιητικών ISO 9001:2015 και ISO 14001:2015, εκδοθέντα από την «...», τα οποία ΕΧΟΥΝ ΣΥΝΤΑΧΘΕΙ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ, χωρίς όμως να συνοδεύονται από μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα, νομίμως επικυρωμένη, παραβαίνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τους ρητούς όρους της διακήρυξης και της νομοθεσίας που διέπει αυτή σχετικά με τη γλώσσα των υποβαλλόμενων εγγράφων. Εξάλλου τα εν λόγω πιστοποιητικά ΔΕΝ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ενημερωτικά τεχνικά φυλλάδια ή έντυπα με ειδικό τεχνικό περιεχόμενο που δύναται να υποβάλλονται στην Αγγλική γλώσσα χωρίς μετάφραση. Αντιθέτως, τα πιστοποιητικά ISO είναι έγγραφα στοιχεία της τεχνικής προσφοράς της εταιρείας «...», τα οποία αποδεικνύουν την καταλληλότητα της κατασκευάστριας - προμηθεύτριας εταιρείας «...» και ως εκ τούτου θα έπρεπε να συνοδεύονταν από την επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα. Ως εκ τούτου, η εταιρεία «...», ΔΕΝ καλύπτει τις απαιτήσεις της διακήρυξης, η δε προσφορά της είναι ελλιπής, παραβιάζει κατάφωρα τις διατάξεις της διακήρυξης, της νομοθεσίας που διέπει αυτήν και την αρχή της ισότητας και έπρεπε να απορριφθεί από την αναθέτουσα αρχή, ήδη από το στάδιο εξέτασης των δικαιολογητικών συμμετοχής-τεχνικής προσφοράς, δεδομένου ότι υπέβαλε αλλοδαπά ιδιωτικά έγγραφα ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΕΧΕΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΕΙ ΝΟΜΙΜΩΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ, νομίμως επικυρωμένη

από Δικηγόρο ή Αρμόδια Δημόσια Αρχή. Επειδή από το συνδυασμό των διατάξεων των όρων 2 της διακήρυξης, συνάγεται ότι η τεχνική προσφορά πρέπει να είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις των τεχνικών προδιαγραφών που τίθενται στο Παράρτημα Ν, καθώς και να περιλαμβάνει τα προβλεπόμενα στη διακήρυξη έγγραφα και δικαιολογητικά που αποδεικνύουν την πλήρη συμμόρφωση της τεχνικής προσφοράς προς τις απαιτήσεις αυτές, άλλως η προσφορά αυτή απορρίπτεται (πρβλ. ΕΑ 131/2019 σκ. 10), ουσιώδη δε όρο ως προς τον τρόπο υποβολής των εγγράφων που περιλαμβάνονται στους φακέλους των προσφορών των διαγωνιζομένων συνιστούν οι προβλέψεις του ως άνω άρθρου 2.1.4. της διακήρυξης περί προσκομίσεως από τους προσφέροντες των αποδεικτικών εγγράφων της προσφοράς τους σε νόμιμη μετάφραση, εάν αυτά δεν είναι συντεταγμένα στην ελληνική γλώσσα (πρβλ. Ε.Α. ΣτΕ 42/2020 σκ.11, 277/2019 σκ.7). Επειδή το πιστοποιητικό συμμόρφωσης ISO διακρίνεται από τα αναφερόμενα στον οικείο όρο της διακήρυξης τεχνικά φυλλάδια και έντυπα τεχνικού περιεχομένου (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 131/2019, ΔΕΦΑΘ 142/2020) και ως εκ τούτου, ως αλλοδαπό ιδιωτικό έγγραφο έπρεπε, κατά τα οριζόμενα στον σχετικό όρο της διακήρυξης, να υποβληθεί συνοδευόμενο από επίσημη μετάφραση στην ελληνική γλώσσα. Επομένως, θα πρέπει να γίνει δεκτή η υπό κρίση προσφυγή μας και να ακυρωθεί, άλλως οίκοθεν ανακληθεί ή τροποποιηθεί, η προσβαλλόμενη απόφαση, κατά το μέρος που αυτή, όλως μη νόμιμα και αβάσιμα, έκρινε αποδεκτή την προσφορά της εταιρείας «...», με αποτέλεσμα η εταιρεία «...» να αναδειχθεί, κατά παράβαση των επί ποινή αποκλεισμού όρων της διακήρυξης, προσωρινή ανάδοχος.».

9. Επειδή, η προσφεύγουσα, με το δεύτερο (υπό Β2) λόγο της προσφυγής προβάλλει τον ίδιο με τον ανωτέρω υπό Β1 (ανωτέρω σκ. 8) λόγο κατά της παρεμβαίνουσας, αναφορικά με τα υποβληθέντα εκ μέρους της τελευταίας έγγραφα «• 401720_«...»_ISO_9001 (ΧΩΡΙΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ + ΧΩΡΙΣ ΝΟΜΙΜΗ ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ) •401720_«...»_ISO_14001 (ΧΩΡΙΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ + ΧΩΡΙΣ ΝΟΜΙΜΗ ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ) • 413802_«...»_ISO_9001 (ΧΩΡΙΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ + ΧΩΡΙΣ ΝΟΜΙΜΗ ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ) • 421702_«...»_ISO_9001(ΧΩΡΙΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ + ΧΩΡΙΣ ΝΟΜΙΜΗ

ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ) • 421702_«...»_I SO_14001 (ΧΩΡΙΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ + ΧΩΡΙΣ ΝΟΜΙΜΗ ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ) • 600221_600222_600223_600224_«...»_ISO_9001 (ΧΩΡΙΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ + ΧΩΡΙΣ ΝΟΜΙΜΗ ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ) • 600221_600222_600223_600224_«...»_ISO_14001 (ΧΩΡΙΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ + ΧΩΡΙΣ ΝΟΜΙΜΗ ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ) • 600221_600222_600223_600224_«...»_OHSAS_18001 (ΧΩΡΙΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ + ΧΩΡΙΣ ΝΟΜΙΜΗ ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ) • 600831_«...»_ISO_14001 (ΧΩΡΙΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ + ΧΩΡΙΣ ΝΟΜΙΜΗ ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ) • ISO 9001 _ 2015 «...» (ΧΩΡΙΣ ΝΟΜΙΜΗ ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ).».

10. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της ως προς αμφοτέρους τους ανωτέρω υπό Β1 και Β2 λόγους προβάλλει, ότι «Σύμφωνα με τον όρο 2.2.7 της Διακήρυξης (Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης), «Οι οικονομικοί φορείς για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης οφείλουν να συμμορφώνονται με: α) με το πρότυπο ISO 900α ή άλλο ισοδύναμο για την Ανάπτυξη Συστήματος Διαχείρισης της Ποιότητας με πεδίο εφαρμογής το αντικείμενο της διακήρυξης (Γενικές Υπηρεσίες καθαρισμού σε δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους) όπως ισχύει, β) με το πρότυπο OHSAS / 18001 ή άλλο ισοδύναμο για τη διαχείριση υγείας και ασφάλειας στην εργασία για το πεδίο εφαρμογής το αντικείμενο της διακήρυξης (Γενικές Υπηρεσίες καθαριότητας σε δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους) όπως ισχύει, γ) το διεθνές πρότυπο ISO 14001 ή άλλο ισοδύναμο για την περιβαλλοντική διαχείριση όπως ισχύει». Σύμφωνα με τον όρο 2.2.9.1 της Διακήρυξης, προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς: α) δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 και β) πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής των παραγράφων 2.2.4, 2.2.5/ 2.2.6 και 2.2.7 τ11ζ παρούσης, προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους, ως δικαιολογητικό συμμετοχής, το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 παΡ·1 και 3 και τ0 άρθρο 79 Α του ν. 4412/2016 Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (Ε.Ε.Ε.Σ), σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην παρούσα ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI, το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986. Όπως αναφέρεται στην διακήρυξη στο άρθρο 2.4·3·2 «---Η τεχνική

προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή με το κεφάλαιο "Απαιτήσεις-Τεχνικές Προδιαγραφές" του Παραρτήματος ΙΙ της Διακήρυξης, περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Περιλαμβάνει τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών, με βάση το κριτήριο ανάθεσης, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο ως άνω Παράρτημα, ήτοι τον πίνακα συμμόρφωσης του Παραρτήματος ΙΙ της παρούσας συμπληρωμένο και ψηφιακά υπογεγραμμένο...». Τα πιστοποιητικά που αναφέρει ο προσφεύγων ότι θα έπρεπε να έχουν συνοδευτεί από μετάφραση στην Ελληνική γλώσσα δεν ζητούνταν από τη Διακήρυξη να κατατεθούν μαζί με την προσφορά, δεν αποτελούν μέρος της Τεχνικής Προσφοράς και δεν απαιτούνται από τις "Απαιτήσεις- Τεχνικές Προδιαγραφές" του Παραρτήματος ΙΙ της διακήρυξης. Έχουν κατατεθεί εκ του περισσού από τους οικονομικούς φορείς στους φακέλους «Τεχνικά Φυλλάδια» και δεν αξιολογούνται από την Επιτροπή του διαγωνισμού.».

11. Επειδή, η παρεμβαίνουσα προβάλλει συναφώς, ότι «[...] Η προσφεύγουσα παραλείπει να παραθέσει το πλήρες κείμενο της διακήρυξης που αναφέρεται στην υποβολή αλλοδαπών εγγράφων προσπαθώντας να δημιουργήσει λανθασμένες εντυπώσεις και να παραπλανήσει την Αρχή σχετικά με τη νομιμότητα της τεχνικής μας προσφοράς .Στην ανωτέρω παράγραφο ρητά και ξεκάθαρα προσδιορίζεται ότι η απαίτηση Για μετάφραση και επικύρωση αλλοδαπών εγγράφων ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ ΣΕ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΑ ΦΥΛΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΕΝΤΥΠΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΟ ΤΕΧΝΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ. [...] Η προσφεύγουσα και πάλι παραλείπει να παραθέσει το πλήρες κείμενο του Άρθρου 92 που αναφέρεται στην υποβολή αλλοδαπών εγγράφων προσπαθώντας να δημιουργήσει λανθασμένες εντυπώσεις και να παραπλανήσει την Αρχή σχετικά με τη νομιμότητα της τεχνικής μας προσφοράς. Στο ανώτερο άρθρο επίσης ρητά και ξεκάθαρα προσδιορίζεται ότι η απαίτηση για μετάφραση και επικύρωση αλλοδαπών εγγράφων ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ ΣΕ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΑ ΦΥΛΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΕΝΤΥΠΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΟ ΤΕΧΝΙΚΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ. Τα Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης των προμηθευτών και κατασκευαστριών εταιρειών που κατέθεσα στην προσφορά μου σαφώς και χωρίς αμφισβήτηση αποτελούν μέρος των τεχνικών Φυλλαδίων αυτής, και δεν υπήρχε η απαίτηση να υποβληθούν συνοδευόμενα από μετάφραση στην ελληνική, όπως προκύπτει τόσο από το ίδιο το κείμενο της διακήρυξης όσο από το άρθρο 92 του Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ Α 147/8-8-2016) Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ ΕΕ και 2014/25/ΕΕ). Περαιτέρω δε, και αναφορικά με την υποβολή ιδιωτικών εγγράφων ως δικαιολογητικών συμμετοχής σε απλή φωτοτυπία, τα ιδιωτικά έγγραφα που συνοδεύουν τις αιτήσεις συμμετοχής ή τις προσφορές γίνονται αποδεκτά και σε απλή φωτοτυπία, εφόσον συνυποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση στην οποία βεβαιώνεται η ακρίβεια των στοιχείων τους και η οποία φέρει υπογραφή μετά την έναρξη διαδικασίας σύναψης της σύμβασης. Ποιο συγκεκριμένα στο Άρθρο 43 - Νόμος 4605/2019 - Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4412/2016 (Α' 147): «8. Στις περιπτώσεις που με την αίτηση συμμετοχής ή την προσφορά υποβάλλονται ιδιωτικά έγγραφα, αυτά γίνονται αποδεκτά είτε κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του ν. 4250/2014 (Α' 94) είτε και σε απλή Φωτοτυπία, εφόσον συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση, στην οποία βεβαιώνεται η ακρίβειά τους και η οποία φέρει υπογραφή έως και δέκα (10) ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών.». Στην προσφορά μου έχει κατατεθεί η Υπεύθυνη δήλωση «35_ΥΔ ΑΙΚΑΙΟΑΟρΗΤΙΚΑ_signed», στην οποία υπεύθυνα δηλώνω ως νόμιμος εκπρόσωπος της ατομικής μου επιχείρησης ότι: • «Βεβαιώνω την ακρίβεια των ιδιωτικών εγγράφων που υποβάλλω στην προσφορά μου σε απλή φωτοτυπία. • Δεν προτίθεμαι να αναθέσω υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους μέρος ή τμήμα της σύμβασης. • Τα αναγραφόμενα στοιχεία στα ηλεκτρονικά υποβαλλόμενα τεχνικά φυλλάδια (Prospectus), ταυτίζονται με τα στοιχεία των τεχνικών φυλλαδίων του αντίστοιχου κατασκευαστικού οίκου. Ομοίως, και οι πιστοποιήσεις ISO των προμηθευτών μου. • Αποδέχομαι και συμμορφώνομαι πλήρως με τις τεχνικές προδιαγραφές και τους λοιπούς όρους της υπό ανάθεση σύμβασης.». Ενόψει των ανωτέρω,

οι αντίθετοι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας τυγχάνουν νόμω και ουσία αβάσιμοι και ως εκ τούτου απορριπτέοι.».

12. Επειδή, η προσφεύγουσα με το υπόμνημά της επί των λόγων υπό Β1 και Β2 προβάλλει, ότι «Β1. Όπως έχει κατ' επανάληψη κριθεί στους διεξαγόμενους κατά το Ν. 4412/2016 διαγωνισμούς, όλα τα έγγραφα που απαιτούνται για τη συμμετοχή στον διαγωνισμό, τόσο δηλαδή η τεχνική και οικονομική προσφορά όσο και τα δικαιολογητικά συμμετοχής, πρέπει να συντάσσονται - ή να μεταφράζονται - στην ελληνική γλώσσα (με εξαίρεση τα τεχνικά φυλλάδια εφόσον τούτο ρητώς προβλέπεται στην οικεία διακήρυξη). Η μη τήρηση του ουσιώδους αυτού όρου συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς ως τυπικώς μη αποδεκτής, αφού τα ξενόγλωσσα έγγραφα που δεν συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση και τα ιδιωτικά έγγραφα που δεν υποβάλλονται με την νόμιμη επικύρωση από αρμόδια αρχή ή δικηγόρο δεν μπορούν να ληφθούν νομίμως υπόψη (βλ. ΣτΕ ΕΑ 42 2020, σκέψη 11, ΣτΕ ΕΑ 277/2019, σκέψη 7). Σύμφωνα λοιπόν με τα οριζόμενα στο άρθρο 2.4.3.2. της διακήρυξης προκύπτει η υποχρέωση των οικονομικών φορέων να υποβάλουν στην τεχνική τους προσφορά ΚΑΘΕ ΕΓΓΡΑΦΟ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΟ, βάσει του οποίου θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενων ειδών, καθώς θα πρέπει να καλύπτονται όλες οι απαιτήσεις και οι προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή με το κεφάλαιο «Απαιτήσεις-Τεχνικές Προδιαγραφές» του Παραρτήματος Μ της Διακήρυξης, περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Επιπλέον σύμφωνα με την περίπτωση 1 του ΠΙΝΑΚΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΙΙ «ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ- ΟΔΗΓΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ» σελίδα 68 της διακήρυξης υφίσταται η ρητή απαίτηση της διάθεσης από τον Ανάδοχο όλου του απαραίτητου εξοπλισμού (χειροκίνητα καρότσια, σκούπες, φυτάρια, μηχανοκίνητα οχήματα όπου απαιτείται, κ.ά.) και αναλωσίμων υλικών όπως πλαστικούς σάκους απορριμμάτων, μικρές σακούλες, γάντια για τον καθαρισμό των εξωτερικών χώρων του «...». Επομένως οι οικονομικοί φορείς όφειλαν να συμπεριλάβουν στην τεχνική τους προσφορά κάθε έγγραφο από το οποίο να αποδεικνύεται η ποιότητα του εξοπλισμού και των υλικών καθαρισμού

που θα χρησιμοποιήσουν για την εκτέλεση του έργου προκειμένου να αξιολογηθούν από την Αναθέτουσα Αρχή και ως εκ τούτου ορθώς ΚΑΙ ΟΧΙ ΕΚ ΠΕΡΙΣΣΟΥ. ΟΛΟΙ ΟΙ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ προσκόμισαν πιστοποιητικά ISO για τις κατασκευάστριες - προμηθεύτριες των υλικών και εξοπλισμού που πρόκειται να χρησιμοποιήσουν, προκειμένου να καλύψουν την απαίτηση του άρθρου 2.4.3.2 της διακήρυξης και να αποδείξουν την καταλληλότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών καθαρισμού με τη χρήση κατάλληλου εξοπλισμού και υλικών καθαριότητας. Δεδομένου ότι το άρθρο 2.4.3.2 της διακήρυξης αποτελεί έκφανση της αρχής της τυπικότητας η οποία διέπει τον τρόπο σύνταξης και του εν γένει περιεχομένου των προσφορών στα πλαίσια των διαδικασιών διενέργειας δημόσιων διαγωνισμών και εξυπηρετεί τις ανάγκες διαφάνειας κατά τη διεξαγωγή των διαγωνισμών, αποφυγής του κινδύνου αλλοίωσης των προσφορών και ευχερούς εξέτασης και αξιολόγησης αυτών, προσφορά που δεν πληροί την ως άνω απαίτηση καθίσταται απορριπτέα, έστω κι αν η διακήρυξη δεν αναφέρει ρητά ότι η εν λόγω απαίτηση τάσσεται επί ποινή αποκλεισμού (πρβλ. ΣτΕ Ε.Α. 79/2009, 26/2007, 1202/2008, 793/ 2007, 26/2007). Η δε παράλειψη αυτή δεν εδύνατο να συμπληρωθεί με αίτημα διευκρινίσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 102 του Ν.4412/2016 χωρίς να συνιστά εκ των υστέρων ανεπίτρεπτη τροποποίηση της προσφοράς, κατά παράβαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και της τυπικότητας (ΕΣ ΖΔ Κλιμ. 189/20112) και όχι επιτρεπτή συμπλήρωση ήδη υποβληθέντος δικαιολογητικού (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 217/2011, 867/2009, 584/2008). Στην προκειμένη περίπτωση, οι οικονομικοί φορείς «...» και «...» έχουν υποβάλει στο φάκελο της τεχνικής τους προσφοράς στο υπό κρίση διαγωνισμό πλήθος εγγράφων (πιστοποιητικά ISO προμηθευτών - κατασκευαστών) που επί ποινή αποκλεισμού θα έπρεπε, εφόσον επρόκειτο για ξενόγλωσσα έγγραφα, να συνοδεύονταν από επίσημη μετάφραση και να έφεραν νόμιμη επικύρωση, ως ιδιωτικά έγγραφα, από αρμόδια αρχή ή δικηγόρο. Εξάλλου η Αναθέτουσα Αρχή ΔΕΝ ΑΜΦΙΣΒΗΤΕΙ με τις απόψεις της ότι με βάση τους όρους της διακήρυξης κάθε αλλοδαπό ιδιωτικό έγγραφο που συμπεριλαμβάνεται στο φάκελο της προσφοράς των συμμετεχόντων θα πρέπει υποχρεωτικά να φέρει νόμιμη

μετάφραση στην ελληνική γλώσσα και να έχει νομίμως επικυρωθεί από αρμόδια αρχή ή δικηγόρο. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να απορριφθούν οι ισχυρισμοί της Αναθέτουσας Αρχής και της παρεμβαίνουσας εταιρείας και να γίνουν δεκτοί ο πρώτος και δεύτερος λόγος της προσφυγής μας.».

13. Επειδή, στο άρθρο 2.2.7 «Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης» της διακήρυξης ορίζεται ότι: «Οι οικονομικοί φορείς για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης οφείλουν να συμμορφώνονται με: α) με το πρότυπο ISO 9001 ή άλλο ισοδύναμο για την Ανάπτυξη Συστήματος Διαχείρισης της Ποιότητας με πεδίο εφαρμογής το αντικείμενο της διακήρυξης (Γενικές Υπηρεσίες καθαρισμού σε δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους) όπως ισχύει. β) με το πρότυπο OHSAS / 18001 ή άλλο ισοδύναμο για τη διαχείριση υγείας και ασφάλειας στην εργασία για το πεδίο εφαρμογής το αντικείμενο της διακήρυξης (Γενικές Υπηρεσίες καθαριότητας σε δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους) όπως ισχύει. γ) το διεθνές πρότυπο ISO 14001 ή άλλο ισοδύναμο για την περιβαλλοντική διαχείριση όπως ισχύει.» Επίσης, στο άρθρο 2.2.9 «Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής» της διακήρυξης ορίζεται ότι: «2.2.9.1 Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών. Προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς: α) δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 και β) πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής των παραγράφων 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7 της παρούσης, προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους, ως δικαιολογητικό συμμετοχής, το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 παρ. 1 και 3 και το άρθρο 79 Α του ν. 4412/2016 Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (Ε.Ε.Ε.Σ), σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην παρούσα ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI, το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986. [...] 2.2.9.2 Αποδεικτικά μέσα. Α. [...] Β. [...] Β.5. Για την απόδειξη της συμμόρφωσής τους με πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης της παραγράφου 2.2.7 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν . α) Πιστοποιητικό κατά ISO 9001 ή άλλο ισοδύναμο, εν ισχύ για την Ανάπτυξη Συστήματος Διαχείρισης της Ποιότητας με πεδίο εφαρμογής το αντικείμενο της διακήρυξης (Γενικές Υπηρεσίες καθαριότητας σε δημόσιους και

ιδιωτικούς χώρους) β) Πιστοποιητικό κατά το πρότυπο του OHSAS / 18001 ή άλλο ισοδύναμο, εν ισχύ για τη διαχείριση υγείας και ασφάλειας στην εργασία για το πεδίο εφαρμογής το αντικείμενο της διακήρυξης (Γενικές Υπηρεσίες καθαριότητας σε δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους). γ) Πιστοποιητικό κατά το διεθνές πρότυπο ISO 14001 ή άλλο ισοδύναμο, εν ισχύ για την περιβαλλοντική διαχείριση. Τα ως άνω πιστοποιητικά θα πρέπει να έχουν εκδοθεί από αναγνωρισμένο φορέα διαπίστευσης ή από επίσημα γραφεία ποιοτικού ελέγχου ή αρμόδιες υπηρεσίες αναγνωρισμένων ικανοτήτων. [...]». Περαιτέρω, στο άρθρο 3.2 «Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης - Δικαιολογητικά κατακύρωσης» της διακήρυξης ορίζεται ότι «Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή αποστέλλει σχετική ηλεκτρονική πρόσκληση μέσω του συστήματος στον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), και τον καλεί να υποβάλει εντός προθεσμίας, δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α7 74) όλων των δικαιολογητικών που περιγράφονται στην παράγραφο 2.2.9.2. της παρούσας διακήρυξης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της διακήρυξης, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των παραγράφων 2.2.4 - 2.2.8 αυτής. Τα εν λόγω δικαιολογητικά, υποβάλλονται από τον προσφέροντα («προσωρινό ανάδοχο»), ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος, σε μορφή αρχείων pdf και προσκομίζονται κατά περίπτωση από αυτόν εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία υποβολής τους. Ειδικά τα αποδεικτικά τα οποία αποτελούν ιδιωτικά έγγραφα, μπορεί να γίνονται αποδεκτά και σε απλή φωτοτυπία, εφόσον συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση στην οποία βεβαιώνεται η ακρίβειά τους και η οποία πρέπει να έχει συνταχθεί μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης για την υποβολή των δικαιολογητικών. [...]».

14. Επειδή, από τους ως άνω όρους της διακήρυξης προκύπτει ότι η προσκόμιση των απαιτούμενων πιστοποιητικών ISO δεν απαιτείται εντός

της τεχνικής προσφοράς, αλλά στο στάδιο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Συνακόλουθα, η προσήκουσα υποβολή των απαιτούμενων από τη διακήρυξη πιστοποιητικών ISO ελέγχεται κατά το επόμενο στάδιο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης και επί τη βάσει των κανόνων που διέπουν αυτά. Συνεπώς, οι λόγοι υπό Β1 και Β2 της προσφυγής κατά της «...» και της παρεμβαίνουσας, είναι αβάσιμοι και απορριπτέοι.

15. Επειδή, η προσφεύγουσα με τον τρίτο λόγο προσφυγής κατά της προσφοράς της προσωρινής αναδόχου προβάλλει ότι «[...] Β3. Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ «...» ΥΠΕΒΑΛΕ ΜΗ ΝΟΜΙΜΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΑΘΩΣ ΔΗΛΩΣΕ ΡΗΤΑ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΠΟΥ ΘΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΕΙ, ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΑ ΠΟΣΑ ΠΟΣΟΣΤΟ 24,69 % ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΤΟΥΣ, ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΟΜΩΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΕΙ ΣΕ ΑΤΟΜΑ ΠΛΗΡΟΥΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ - ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΜΩΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΥΠΟ ΑΝΑΘΕΣΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΑΠΑΙΤΕΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕΙΩΜΕΝΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ (Π.Χ. ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ -> 3 ΩΡΕΣ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΣ. ΚΤΗΡΙΑ ΠΑΛΑΙΟΥ ΧΗΜΕΙΟΥ - > 6 ΩΡΕΣ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΣ. ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ -> 4 ΩΡΕΣ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΣ Κ.Λ.Π.). ΣΤΑ ΟΠΟΙΑ ΟΙ ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΝ ΣΤΟ ΕΚ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΠΟΣΟΣΤΟ 25.12 % ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΝΟΜΙΜΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΜΕΙΩΜΕΝΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ - ΠΑΡΑΒΙΑΖΕΙ ΤΟΥΣ ΕΠΙ ΠΟΙΝΗ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ΟΡΟΥΣ ΤΗΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ, ΤΗΝ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ. Διότι όλως μη νομίμως και αβασίμως η εταιρεία «...» υπολόγισε με την οικονομική της προσφορά και δήλωσε το ύψος των εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών όλων των εργαζομένων το οποίο αντιστοιχεί σε ποσοστό 24,69 % επί των πάσης φύσεως νομίμων αποδοχών τους, ήτοι αφορά εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης. Πλην όμως, η διακήρυξη του υπό κρίση διαγωνισμού και δη στο Παράρτημα ΙΙ των τεχνικών προδιαγραφών αυτής περιλαμβάνει το επί ποινή αποκλεισμού πρόγραμμα καθαριότητας για κάθε εγκατάσταση του «...», από το οποίο προκύπτει ρητά η απασχόληση ατόμων μειωμένης

απασχόλησης (Π.Χ. ΤΜΗΜΑ «...» -> 3 ώρες εβδομαδιαίας απασχόλησης, ΚΤΗΡΙΑ «...» -> 6 ώρες εβδομαδιαίας απασχόλησης, «...» -> 4 ώρες εβδομαδιαίας απασχόλησης Κ.Λ.Π.) και ως εκ τούτου οι εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές που αντιστοιχούν στα άτομα που θα απασχοληθούν ανέρχονται σε ποσοστό 25,12 %. Επομένως η ανωτέρω εταιρεία υπέβαλε οικονομική προσφορά που παραβιάζει κατάφωρα την εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία, καθώς και τους όρους της διακήρυξης για απαρέγκλιτη τήρηση της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας επί ποινή απόρριψης προσφοράς, δεδομένου ότι το δηλωθέν ποσό εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών των εργαζομένων της αντιστοιχεί σε ποσοστό 24,69 % επί των πάσης φύσεως νομίμων αποδοχών όλων των εργαζομένων, αν και οι εργαζόμενοι που απαιτείται να απασχοληθούν στο έργο είναι μειωμένης απασχόλησης και για το λόγο αυτό οι εργοδοτικές εισφορές των εργαζομένων που περιλαμβάνονται στην οικονομική προσφορά της εταιρείας αυτής έπρεπε να υπολογιστούν σε ποσοστό 25,12 %. Σύμφωνα με το άρθρο 92 παρ. 5 του Ν. 4412/2016 ορίζονται επί λέξει τα κάτωθι: «...5. Ειδικά κατά τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης και ανεξάρτητα από το είδος της διαδικασίας που επιλέγεται από την αναθέτουσα αρχή: α) η αναθέτουσα αρχή, ζητά από τους οικονομικούς φορείς να αναφέρουν υποχρεωτικά στα έγγραφα της σύμβασης, στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τις πληροφορίες/στοιχεία των σημείων α' έως στ' της παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 και β) οι υποψήφιοι οικονομικοί φορείς υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, στην προσφορά τους να περιλαμβάνουν τις πληροφορίες/στοιχεία της παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010.» Εξάλλου σύμφωνα με το άρθρο 68 του Ν. 3863/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ορίζεται επί λέξει το εξής: «1. Η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή, δηλαδή το Δημόσιο, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι φορείς και οι οργανισμοί του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις οικείες διατάξεις, η οποία (αρχή) αναθέτει απευθείας ή προκηρύσσει διαγωνισμό για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, υποχρεούται να ζητά από τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και

φύλαξης (εργολάβοι) να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής: Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο, β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας. γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι. δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων. ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά. στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων. Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ως άνω στοιχεία. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι.» Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 38 του Ν. 4387/2016 «Εισφορές Μισθωτών και Εργοδοτών», ορίζεται ρητά το εξής: «1. Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, το συνολικό ποσοστό εισφοράς κύριας σύνταξης ασφαλισμένου μισθωτού και εργοδότη ορίζεται σε 20% επί των πάσης φύσεως αποδοχών των εργαζομένων, με την επιφύλαξη της παραγράφου 17 του άρθρου 39 του παρόντος νόμου, με εξαίρεση τις κοινωνικού χαρακτήρα έκτακτες παροχές λόγω γάμου, γεννήσεως τέκνων, θανάτου και βαριάς αναπηρίας και κατανέμεται κατά 6,67% σε βάρος των ασφαλισμένων και κατά 13,33% σε βάρος των εργοδοτών, συμπεριλαμβανομένου από 1.1.2017 και του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 4 και 5 του παρόντος [...]». Σύμφωνα δε με τις διατάξεις του άρθρου 41 του Ν. 4387/2016, σχετικά με τις ασφαλιστικές εισφορές υγειονομικής περίθαλψης ορίζεται επί λέξει το εξής: «1. Από 1.1.2017, η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των μισθωτών και των λοιπών κατηγοριών που υπάγονται στον ΕΟΠΥΥ, των οποίων οι ασφαλιστικές εισφορές κλάδου σύνταξης υπολογίζονται κατά τα προβλεπόμενα του παρόντος νόμου, ορίζεται

σε ποσοστό 7,10% επί των πάσης φύσεως αποδοχών και κατανέμεται κατά ποσοστό 6,45% για παροχές σε είδος, εκ του οποίου 2,15% βαρύνει τον ασφαλισμένο και 4,30% βαρύνει τον εργοδότη, και ποσοστό 0,65% για παροχές σε χρήμα, εκ του οποίου 0,40% βαρύνει τον ασφαλισμένο και 0,25% βαρύνει τον εργοδότη. [...]». Επιπλέον, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 97 του Ν. 4387/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, σχετικά με τις εισφορές επικουρικής ασφάλισης, προβλέπεται επί λέξει το κάτωθι: «1. Από 1.6.2016 και μέχρι τις 31.5.2019, το ποσό της μηνιαίας εισφοράς για την επικουρική ασφάλιση στο Ε.Τ.Ε.Α. όλων των μισθωτών, ασφαλισμένων πριν και μετά την 1.1.1993, υπολογίζεται σε ποσοστό 3,5% για τον ασφαλισμένο και σε ποσοστό 3,5% για τον εργοδότη επί των ασφαλιστέων αποδοχών του εργαζομένου, όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 38. Από 1.6.2019 και μέχρι την 31.5.2022, το ποσό της μηνιαίας εισφοράς στο Ε.Τ.Ε.Α. όλων των μισθωτών, ασφαλισμένων πριν και μετά την 1.1.1993, υπολογίζεται σε ποσοστό 3,25% για τον ασφαλισμένο και σε ποσοστό 3,25% για τον εργοδότη επί των ασφαλιστέων αποδοχών του εργαζομένου, όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 38. Μετά το πέρας της εξαετίας, το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς επανέρχεται στο ύψος που ίσχυε κατά τις 31.12.2015 [...]». Επιπροσθέτως, σύμφωνα με τη με αριθμό 6/2017 Εγκύκλιο ΕΦΚΑ περίπτωση 5 ορίζεται ρητά ότι: «Ως γνωστόν, οι παρέχοντες εξαρτημένη εργασία υπάγονται υποχρεωτικά στην ασφάλιση των συνεισπραττόμενων από το τ. Ι.Κ.Α.- Ε.Τ.Α.Μ. κλάδων ΑΝΕΡΓΙΑΣ (Ο.Α.Ε.Δ. - Λ.Α.Ε.Κ. Ο.Α.Ε.Δ. - Λ.Π.Ε.ΑΕ) Ο.Ε.Κ. (ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ) & Ο.Ε.Ε. (ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ) και ως εκ τούτου από 1.1.2017 συνεχίζει να έχει εφαρμογή το ποσοστό ασφάλισης 3,68% υπέρ ΟΑΕΔ.». Σύμφωνα δε με το άρθρο 48 του Ν. 4670/2020 ορίζεται επί λέξει το εξής: «Από την 1η Ιουνίου 2020 στις περιπτώσεις πλήρους απασχόλησης οι ασφαλιστικές εισφορές των μισθωτών μειώνονται κατά 0,90 ποσοστιαίες μονάδες ως ακολούθως: Κατά 0,75 ποσοστιαίες μονάδες (πμ) των ασφαλιστρών υπέρ κλάδου ανεργίας. Η μείωση επιμερίζεται κατά 0,48 πμ στο ασφάλιστρο του εργοδότη και κατά 0,27 πμ στο ασφάλιστρο του εργαζομένου. Το συνολικό ασφάλιστρο υπέρ ανεργίας διαμορφώνεται σε 4,25 % και κατανέμεται 2,69 % στον εργοδότη και 1,56 % στον εργαζόμενο. Κατά 0,15

Αριθμός Απόφασης:536/2021

ποσοστιαίες μονάδες (πμ) των ασφαλίσεων υπέρ του Ενιαίου Λογαριασμού για την εφαρμογή Κοινωνικών Πολιτικών (ΕΛΕΚΠ) του άρθρου 34 παρ. 4 περίπτωση β' του ν. 4144/2013 (Α' 88), η οποία μειώνεται από την εισφορά που προβλέπεται στο άρθρο 7 παράγραφος 1, περίπτωση β', εδάφιο α' του ν.δ. 2963/1954 (Α' 195), και αφορά αποκλειστικά ασφάλιστρο του εργαζόμενου. Το αντίστοιχο ασφάλιστρο του εργαζόμενου υπέρ ΕΛΕΚΠ διαμορφώνεται σε 1,20 % και κατανέμεται 0,85 % υπέρ πρώην ΟΕΚ (ν.δ. 2963/1954) και 0,35% υπέρ πρώην ΟΕΕ (ν. 678/1977, Α 246 και άρθρο 7 του ν. 3144/2003, Α 111).» Σύμφωνα δε με το άρθρο 31 του Ν. 4756/2020 ορίζεται επί λέξει το εξής: «Από την 1η Ιανουαρίου 2021 οι ασφαλιστικές εισφορές των μισθωτών εργαζομένων σε φορείς εκτός δημόσιων υπηρεσιών, αποκεντρωμένων διοικήσεων, ΟΤΑ α' και β' βαθμού και νομικών προσώπων αυτών, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου εντός Γενικής Κυβέρνησης, μειώνονται κατά τρεις (3) ποσοστιαίες μονάδες από το ύψος που είχε διαμορφωθεί την 1η.6.2020, ως ακολούθως:: α) Κατά 1,85 ποσοστιαίες μονάδες (πμ) των ασφαλίσεων υπέρ κλάδου ανεργίας. Η μείωση επιμερίζεται κατά 1,49 πμ στο ασφάλιστρο του εργοδότη και κατά 0,36 πμ στο ασφάλιστρο του εργαζόμενου. Το συνολικό ασφάλιστρο υπέρ ανεργίας διαμορφώνεται σε ποσοστό 2,4 % και κατανέμεται κατά 1,2 % στον εργοδότη και κατά 1,2 % στον εργαζόμενο. β) Κατά 0,30 ποσοστιαίες μονάδες (πμ) των ασφαλίσεων υπέρ του Ενιαίου Λογαριασμού για την εφαρμογή Κοινωνικών Πολιτικών (Ε.Λ.Ε.Κ.Π.) της περ. α' της παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013 (Α' 88), η οποία μειώνεται κατά 0,12 πμ από την εργοδοτική εισφορά υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Ανεργίας (Ε.Κ.Λ.Α.), σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 2224/1994 (Α'122) και κατά 0,18 πμ από την εργοδοτική εισφορά υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Προγραμμάτων Επαγγελματικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης (Ε.Λ.Π.Ε.Κ.Ε.), σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 2224/1994. Το συνολικό ασφάλιστρο της περ. α' της παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013 διαμορφώνεται σε 0,16 % και κατανέμεται ως εξής: βα) Εργοδοτική εισφορά 0,06 % υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Προγραμμάτων Επαγγελματικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης (Ε.Λ.Π.Ε.Κ.Ε.), σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 2224/1994. ββ) Εισφορά

εργαζομένου 0,10 % υπέρ του Ειδικού Κοινού Λογαριασμού Ανεργίας (Ε.Κ.Λ.Α.), σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 2224/1994. γ) Κατά 0,85 ποσοστιαίες μονάδες (πμ) των ασφαλιστρών υπέρ του Ενιαίου Λογαριασμού για την εφαρμογή Κοινωνικών Πολιτικών (Ε.Λ.Ε.Κ.Π) της περ. β' της παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013, η οποία μειώνεται από την εισφορά που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν.δ. 2963/1954 (Α' 195), και αφορά αποκλειστικά ασφάλιστρο του εργαζομένου. Το αντίστοιχο ασφάλιστρο του εργαζομένου υπέρ Ε.Λ.Ε.Κ.Π διαμορφώνεται σε ποσοστό 0,35 % και αφορά ασφάλιστρο υπέρ πρώην ΟΕΕ (ν. 678/1977, Α 246 και άρθρο 7 του ν. 3144/2003, Α' 111).» Εξάλλου, σύμφωνα με την Εγκύκλιο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ 27/2012 «Πίνακας εργασιών και ειδικοτήτων του Κανονισμού Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών - Κ.Β.Α.Ε», εδάφιο Β, περίπτωση 23, ορίζεται ρητά το εξής: «ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Η' ΧΩΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ. ... Καθαριστές - Καθαρίστριες με πλήρη απασχόληση, πλην εκείνων που απασχολούνται σε: α) γραφεία δημοσίων υπηρεσιών, ΝΠΔΔ, ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και τις επιχειρήσεις αυτών, ΝΠΙΔ που ανήκουν στο Κράτος, καθώς και στις δημόσιες επιχειρήσεις, οργανισμούς και Α.Ε που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Κεφαλαίου Α' και Β' του ν.3429/2005 όπως ισχύουν και έχουν εργοδότες τους ως άνω αναφερόμενους φορείς 23. β) γραφεία διοίκησης επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα. Με την παραπάνω διάταξη καλύπτονται πλέον μόνο οι καθαριστές-καθαρίστριες που απασχολούνται με πλήρη απασχόληση αφού η β' περίπτωση της αντίστοιχης διάταξης του ΚΒΑΕ (2η περίπτωση ειδικοτήτων του υπεδ. γ' του εδαφίου Β') «άνευ χρονικού περιορισμού ημερήσιας απασχόλησης» έχει καταργηθεί. Σχετικά με την έννοια του όρου "πλήρης απασχόληση" έχει γίνει δεκτό με την εγκ. 182/85 ότι η απασχόληση θα πρέπει να διαρκεί από 5 ώρες την ημέρα και πάνω ή 30 ώρες την εβδομάδα. Διευκρινίζεται δε ότι, όταν πρόκειται για πέντε (5) ημέρες απασχόληση την εβδομάδα, αυτή θα πρέπει να παρέχεται επί έξι ώρες την ημέρα, ώστε να συμπληρώνονται τουλάχιστον 30 ώρες την εβδομάδα.». Σύμφωνα δε με το Πρόγραμμα καθαριότητας των εξωτερικών χώρων των κτιρίων του «...» που αναγράφεται ρητά στο Παράρτημα

Η σελίδα 63-68 της διακήρυξης προβλέπεται επί λέξει το εξής: «Αντικείμενο της σύμβασης αποτελεί η παροχή υπηρεσιών καθαρισμού των εξωτερικών χώρων των κτηρίων του «...»: «...», Κτήριο επί της οδού «...» «...», «...»... Ώρες εργασίας ανά ημέρα (καθημερινά): 8... «...»...Ώρες εργασίας ανά ημέρα (τρεις φορές την εβδομάδα): 1 . Δευτέρα-Τετάρτη-Παρασκευή στο «...»: 30' ανά ημέρα. Δευτέρα-Τετάρτη-Παρασκευή στην «...»: 30' ανά ημέρα... «...»...Ώρες εργασίας ανά ημέρα (τέσσερις φορές την εβδομάδα): 1. «...», επί της οδού «...» «...», «...»... Ώρες εργασίας ανά ημέρα (τέσσερις φορές την εβδομάδα): 1. «...»... Ώρες εργασίας ανά ημέρα (πέντε φορές την εβδομάδα): 3 ώρες τρεις φορές την εβδομάδα και 4 ώρες δύο φορές την εβδομάδα. «...»... Ώρες εργασίας ανά ημέρα (καθημερινά): 3 ώρες τρεις φορές την εβδομάδα και 4 ώρες δύο φορές την εβδομάδα. «...»... Ώρες εργασίας ανά ημέρα: 1 ώρα τέσσερις φορές την εβδομάδα και 2 ώρες μία φορά την εβδομάδα. «...»... Ώρες εργασίας ανά ημέρα (τέσσερις φορές την εβδομάδα): 2 «...»... Ώρες εργασίας ανά ημέρα (τρεις φορές την εβδομάδα): 1. «...»... Ώρες εργασίας ανά ημέρα: 1 ώρα τέσσερις φορές την εβδομάδα και 2 ώρες μία φορά την εβδομάδα. «...»... Ώρες εργασίας ανά ημέρα (δύο φορές την εβδομάδα): 1. «...»... Ώρες εργασίας ανά ημέρα: 56 (από Δευτέρα έως Παρασκευή) και 8 (Σάββατο) - > Προτεινόμενο ωράριο: 40 ώρες, 7:00-15:00 (από Δευτέρα έως Παρασκευή), 16 ώρες, 10:00-18:00 (από Δευτέρα έως Παρασκευή), 8 ώρες, 8:00-16:00 (Σάββατο)». Από την αδιάσπικτη γραμματική διατύπωση των ανωτέρω όρων της διακήρυξης και της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας, προκύπτει αδιαμφισβήτητα ότι οι διαγωνιζόμενοι στον υπό κρίση διαγωνισμό οφείλουν να τηρούν την εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία, υπολογίζοντας στην οικονομική τους προσφορά τις νόμιμες αποδοχές του προσωπικού που πρόκειται να απασχολήσουν, οι οποίες δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να είναι κατώτερες της Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι και η οποία επισυνάπτεται στην οικονομική τους προσφορά. Σύμφωνα λοιπόν με την ασφαλιστική νομοθεσία, το ύψος των εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών των εργαζομένων πλήρους απασχόλησης, από 01/01/2021 και εφεξής, υπολογίζεται σε ποσοστό 22,54 % επί των νομίμων αποδοχών τους, ενώ το ύψος των εργοδοτικών ασφαλιστικών

εισφορών των εργαζομένων μειωμένης απασχόλησης, από 01/01/2021 και εφεξής, υπολογίζεται σε ποσοστό 23.02 % επί των νομίμων αποδοχών τους. Αντίστοιχα, για εργαζόμενους που εμπίπτουν στον Κανονισμό Βαρέων και Ανθυγιεινών, όπως εν προκειμένω για του εργαζόμενους-καθαριστές σε Νοσοκομείο, το ύψος των εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών των εργαζομένων πλήρους απασχόλησης, από 01/01/2021 και εφεξής, υπολογίζεται σε ποσοστό 24.69 % επί των νομίμων αποδοχών τους, ενώ το ύψος των εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών των εργαζομένων μειωμένης απασχόλησης, από 01/01/2021 και εφεξής, υπολογίζεται σε ποσοστό 25.12 % επί των νομίμων αποδοχών τους. Για την εκτέλεση δε του υπό ανάθεση έργου ο ανάδοχος θα πρέπει να απασχολήσει, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ των τεχνικών προδιαγραφών της διακήρυξης, εργαζόμενους μειωμένης απασχόλησης, καθώς τούτο προκύπτει αδιαμφισβήτητα από το Πρόγραμμα Κατανομής Καθαριότητας της διακήρυξης, στο οποίο αναγράφεται η απασχόληση ατόμων για 1. 2. ή 4 ώρες ημερησίως («...». «...». «...» ή «...». «...». «...». «...». «...»). Εξάλλου οποιαδήποτε άλλη ερμηνεία των ρητών απαιτήσεων της διακήρυξης και της νομοθεσίας, έρχεται σε ευθεία αντίθεση με το νόμο και με την αρχή της τυπικότητας που διέπει τους δημόσιους διαγωνισμούς και η οποία επιβάλλει τη στενή ερμηνεία των όρων της διακήρυξης (πρβλ. Ε.Α. Σ.τ.Ε 1260/2008, 817/2008, 1229/2007 και 26/2007). Διότι κατά το πνεύμα τόσο της κοινοτικής όσο και της εθνικής νομοθεσίας επιβάλλεται για λόγους ασφάλειας, διαφάνειας και ισότητας όλοι οι όροι της Διακήρυξης να ερμηνεύονται στενά και τυπικά. χωρίς περιθώρια διασταλτική ερμηνείας και ιδιαίτερα ερμηνείας που έρχεται σε ευθεία αντίθεση με το γράμμα της Διακήρυξης. Άλλωστε η μη νόμιμη και συμπλήρωση των πινάκων της οικονομικής προσφοράς παραβιάζει την αρχή της τυπικότητας και τους επί ποινή αποκλεισμού όρους της διακήρυξης. Η δε Αναθέτουσα Αρχή δεσμεύεται πλήρως από τους όρους της Διακήρυξης, όπως επιτάσσουν οι αρχές της διαφάνειας και της ισότητας που διέπουν κάθε διαγωνισμό (Ε.Α. Σ.τ.Ε. 378/2009) και για το λόγο αυτό οφείλει κατά δέσμια αρμοδιότητα να απορρίψει την προσφορά της παραπάνω εταιρείας. Εν προκειμένω, η εταιρεία «...»

υπέβαλε την οικονομική της προσφορά, δηλώνοντας ρητά στους πίνακες οικονομικής προσφοράς ότι θα απασχολήσει άτομα πλήρους απασχόλησης και ως εκ τούτου οι εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές των εν λόγω ατόμων αντιστοιχούν σε ποσοστό 24,69 % επί των πάσης φύσεως αποδοχών τους. Ωστόσο η υπό κρίση διακήρυξη απαιτεί από τους οικονομικούς φορείς να ακολουθήσουν το πρόγραμμα των τεχνικών προδιαγραφών του Παραρτήματος II, σύμφωνα με το οποίο οι εργαζόμενοι που θα απασχοληθούν πρέπει είναι μερικής απασχόλησης, καθώς θα απασχολούνται 1. 2 ή 4 ώρες ημερησίως σχεδόν για το σύνολο των εγκαταστάσεων. Το ποσοστό που αναλογεί στις εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές αυτών των εργαζομένων ανέρχεται σε ποσοστό 25.12 % επί των πάσης φύσεων αποδοχών τους και όχι στο ποσοστό του 24,69 % με βάση το οποίο έχει συνταχθεί η οικονομική προσφορά της εν λόγω εταιρείας. Επειδή και κατά την πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας η προσφορά που παραβιάζει εργατική νομοθεσία, νόμιμα αποκλείεται από τον διαγωνισμό ως μη νόμιμη. Επίσης είναι απορριπτέα, ως προφανώς ζημιογόνος, οικονομική προσφορά που υπολείπεται του ελάχιστου εργατικού και ασφαλιστικού κόστους του προσωπικού που θα απασχοληθεί με την παροχή των υπηρεσιών, όπως το κόστος αυτό προσδιορίζεται από την ισχύουσα εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία, στις οποίες ρητώς παραπέμπει και η επίμαχη διακήρυξη (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 1255/2009, 1344/2008, 1090/2006). Επειδή κατά την νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας οικονομικές προσφορές που δεν περιλαμβάνουν το απαιτούμενο από το νόμο νόμιμο εργατικό και ασφαλιστικό κόστος έχουν ως αποτέλεσμα να είναι ζημιογόνες, αφού δεν καλύπτουν το ελάχιστο εργατικό και ασφαλιστικό κόστος και γι' αυτό το λόγο νόμιμα αποκλείονται από διαγωνισμούς (ΕΑ ΣτΕ 297/2009). Επειδή έχει κριθεί και από το Συμβούλιο της Επικρατείας ότι η οικονομική προσφορά που δεν περιλαμβάνει τις νόμιμες εργατικές δαπάνες και τις νόμιμες κρατήσεις και ασφαλιστικές κρατήσεις, παραβιάζουσα ρητούς όρους της διακήρυξης και της νομοθεσίας, ενώ αν αφαιρεθούν οι εργατικές δαπάνες και οι ασφαλιστικές κρατήσεις αυτές από την προσφερόμενη τιμή το ποσό της προσφοράς υπολείπεται του κατώτερου νόμιμου εργατικού κόστους, θα πρέπει να

απορριφθεί ως μη σύμφωνη και με τις διατάξεις της διακήρυξης, που επιβάλλουν την τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας και την καταβολή των νόμιμων αποδοχών στους εργαζομένους από τον ανάδοχο (βλ. ΕΑ ΣΤΕ 840/2008). [...] Στην προκειμένη περίπτωση, όφειλε η αναθέτουσα αρχή κατά δέσμια αρμοδιότητα να αποκλείσει την οικονομική προσφορά της εταιρείας «...» λόγω παράβασης όρων που έχει θέσει η διακήρυξη επί ποινή απόρριψης προσφοράς, δεδομένου ότι η οικονομική της προσφορά και το εργατικό της κόστος είναι μη νόμιμα, καθώς το δηλωθέν στην οικονομική της προσφορά ποσό ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά για εργαζόμενους μειωμένης απασχόλησης που οφείλει να απασχολήσει στην εκτέλεση του έργου **ΥΠΟΛΕΙΠΕΤΑΙ ΚΑΙ ΔΕΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΕΙ** στο ποσοστό του 25,12 % επί των πάσης φύσεως νομίμων αποδοχών των εργαζομένων. Ως εκ τούτου όταν υποχρεωθεί να καταβάλει τις νόμιμες **ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ** των εν λόγω εργαζομένων **ΜΕΙΩΜΕΝΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ** που θα απασχολήσει, ποσοστού 25,12 %, τότε το υπολειπόμενο ποσό της προσφοράς της δεν θα καλύπτει το εργατικό κόστος των εργαζομένων της, ως εκ τούτου παραβιάζει κατάφωρα την εργατική αλλά και ασφαλιστική νομοθεσία. Εφόσον δε απασχολήσει εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης, όπως ρητά δηλώνει και αναφέρει στον πίνακα της οικονομικής της προσφοράς, **ΠΑΡΑΒΙΑΖΕΙ ΚΑΤΑΦΩΡΑ** τις επί ποινή αποκλεισμού τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης που περιλαμβάνουν πρόγραμμα απασχόλησης για άτομα μειωμένης απασχόλησης. Επειδή κατά την πάγια νομολογία (ΔΕφΑθ Αριθμός Απόφασης: 189/2019 23 325/2015. ΔΕφΘεσ. 226/2014. ΔΕφΑθ. 289/2014. ΕΑ ΣΤΕ 155/2013. 297/2009. 1255/2009) οικονομικές προσφορές που δεν περιλαμβάνουν το απαιτούμενο από το νόμο ελάχιστο εργατικό και ασφαλιστικό κόστος, νόμιμα αποκλείονται από διαγωνισμούς. Συνεπώς, η οικονομική προσφορά της εταιρείας «...» παραβιάζει την εργατική νομοθεσία, η τήρηση της οποίας, **απαρέγκλιτα και επί ποινή αποκλεισμού, απαιτείται από τη διακήρυξη του εν λόγω διαγωνισμού και γι' αυτό το λόγο μη νόμιμα και αβάσιμα έγινε αποδεκτή η οικονομική προσφορά της εταιρείας «...» με την προσβαλλόμενη απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής, ως εκ τούτου θα πρέπει να ακυρωθεί η εν**

λόγω απόφασή της κατά το μέρος που ενέκρινε όλως μη νομίμως και αβασίμως την οικονομική προσφορά της εταιρείας «...».

16. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της προβάλλει συναφώς, ότι «Σε κανένα σημείο της Διακήρυξης και ειδικότερα από τις "Απαιτήσεις-Τεχνικές Προδιαγραφές" του Παραρτήματος II δεν απαιτείται η απασχόληση εργαζομένων μειωμένης απασχόλησης. Το γεγονός ότι το πρόγραμμα καθαρισμού ορισμένων κτιρίων είναι μειωμένο ή ότι οι εργασίες σε ορισμένα κτίρια ανά ημέρα θα διαρκούν συγκεκριμένες ώρες, δεν συνεπάγεται ότι οι εργασίες αυτές θα εκτελούνται από εργαζόμενους μειωμένης απασχόλησης. Το συμπέρασμα που εξάγει ο προσφεύγων οικονομικός φορέας είναι αβάσιμο και εκκινεί από εσφαλμένη προϋπόθεση. Εξάλλου, στο βαθμό που ο λόγος αυτός της προσφυγής στηρίζεται σε ρυθμίσεις που ίσχυσαν από την 1η Ιανουαρίου 2021 και εφεξής, επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με την απόφαση 151/2018 του Διοικητικού Εφετείου Πειραιώς (σκέψη 10), «το νομοθετικό καθεστώς που διέπει ένα διαγωνισμό είναι αυτό που ισχύει κατά το χρόνο δημοσίευσης της διακήρυξης, αλλά λαμβάνεται υπόψη και η τυχόν μεταβολή τούτου, πριν από την ημερομηνία λήξης υποβολής των προσφορών...». Οι ρυθμίσεις που αναφέρει η προσφυγή τέθηκαν σε ισχύ τόσο μετά την ημερομηνία δημοσίευσης της διακήρυξης, όσο και μετά την ημερομηνία λήψης της προθεσμίας υποβολής των προσφορών.».

17. Επειδή, η προσφεύγουσα με το υπόμνημά της επί του ως άνω λόγου υπό Β3 προβάλλει ότι: «Ως προς τον τρίτο λόγο της προσφυγής της εταιρείας μας, οι Απόψεις της Αναθέτουσας Αρχής ερείδονται στην εσφαλμένη προϋπόθεση ότι κατά το χρόνο διενέργειας του διαγωνισμού δεν είχε ισχύ το άρθρο 31 του Ν. 4756/2020 που ορίζει τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών από 01/01/2021 και εφεξής. Πλην όμως αφενός ο Ν. 4756/2020 είχε δημοσιευθεί και τεθεί σε ισχύ ήδη από την 26/11/2020, ήτοι πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών στο διαγωνισμό (14/12/2020), ορίζοντας ρητά το πλαίσιο των εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών που θα καλύπτει τους εργαζόμενους από την 01/01/2021 και εφεξής και αφετέρου τόσο η εταιρεία μας όσο και η προσωρινή ανάδοχος του έργου, κατά της οποίας στρεφόμεστε με το

συγκεκριμένο λόγο της προσφυγής μας, έχουμε συντάξει την οικονομική μας προσφορά ακολουθώντας το ίδιο νομοθετικό πλαίσιο, ήτοι αναφερόμαστε ρητά, και οι δύο εταιρείες, στις διατάξεις του άρθρου 31 του Ν. 4756/2020. Η παραβίαση της ασφαλιστικής νομοθεσίας στην οικονομική προσφορά της προσωρινής αναδόχου έγκειται στο ποσοστό εργοδοτικών ασφαλιστικών που υπολόγισε και δήλωσε επί των πάσης φύσεως αποδοχών των εργαζομένων της, το οποίο υπολείπεται του νομίμου (25,12 %), καθώς αντιστοιχεί σε ποσοστό 24,69 % που αφορά εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης, υπαγόμενους στον Κανονισμό Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών. Ωστόσο από τις Τεχνικές Προδιαγραφές της διακήρυξης προκύπτει ότι πρέπει να απασχολούνται υποχρεωτικά άτομα μερικής - μειωμένης απασχόλησης (λιγότερες από 40 ώρες απασχόλησης την εβδομάδα) προκειμένου να τηρηθεί κατά γράμμα το απαιτούμενο εκ της διακηρύξεως πρόγραμμα παροχής καθαρισμού των εξωτερικών χώρων του «...». Οι εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές των εργαζομένων μερικής απασχόλησης αντιστοιχούν σε 25,17 % επί των πάσης φύσεως νομίμων αποδοχών των εργαζομένων και όχι στο ποσοστό 24,69 % που παρανόμως και εσφαλμένως δήλωσε η προσωρινή ανάδοχος του έργου. Ειδικότερα για την εκτέλεση του υπό ανάθεση έργου ο ανάδοχος θα πρέπει να απασχολήσει, σύμφωνα με το Παράρτημα II των τεχνικών προδιαγραφών της διακήρυξης, εργαζόμενους μειωμένης απασχόλησης, καθώς τούτο προκύπτει αδιαμφισβήτητα από το Πρόγραμμα Κατανομής Καθαριότητας της διακήρυξης, στο οποίο αναγράφεται η απασχόληση ατόμων για 1, 2, ή 4 ώρες ημερησίως («...», «...», «...», «...», «...», «...», «...», «...», «...»). Επομένως είναι δεσμευτική η παροχή υπηρεσιών καθαρισμού κατά τα οριζόμενα χρονικά διαστήματα με το συγκεκριμένο αριθμό ωρών καθαρισμού ημερησίως κάθε άτομο και ως εκ τούτου ΔΕΝ εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του υποβάλλοντος την προσφορά να επιλέξει τον συνολικό αριθμό εργαζομένων που θα απασχολήσει και τις ειδικότερες συνθήκες απασχόλησης αυτών, όπως το ωράριο και το καθεστώς απασχόλησης (μερική ή ολική), δεδομένης και της διασποράς των χώρων καθαρισμού του «...» εντός «...» που πρέπει να καθαριστούν (χώροι καθαρισμού σε «...», «...», «...», «...» κλπ.). Κατά

συνέπεια, η εταιρεία «...», παραλείποντας να υπολογίσει τις ορθές ασφαλιστικές εισφορές των εργαζομένων της, υπέβαλε ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά, την οποία η αναθέτουσα αρχή είχε δέσμια αρμοδιότητα να απορρίψει. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να απορριφθούν οι ισχυρισμοί της Αναθέτουσας Αρχής και να γίνουν δεκτός ο τρίτος λόγος της προσφυγής μας.».

18. Επειδή, κατά τα βασίμως προβαλλόμενα από την αναθέτουσα αρχή, από κανένα σημείο της διακήρυξης δεν προκύπτει ότι απαιτείται η απασχόληση εργαζομένων μειωμένης απασχόλησης, ενώ το γεγονός ότι το πρόγραμμα καθαρισμού ορισμένων κτιρίων είναι μειωμένο ή ότι οι εργασίες σε ορισμένα κτίρια ανά ημέρα θα διαρκούν συγκεκριμένες ώρες, δεν συνεπάγεται ότι οι εργασίες αυτές θα εκτελούνται από εργαζόμενους μειωμένης απασχόλησης. Συνεπώς, ο περί του αντιθέτου λόγος υπό Β3 της προσφυγής κατά της προσωρινής αναδόχου είναι απορριπτέος ως αβάσιμος και δη ως ερειδόμενος επί εσφαλμένης προϋπόθεσης.

19. Επειδή, η προσφεύγουσα με τον τέταρτο λόγο προσφυγής κατά των προσφορών της προσωρινής αναδόχου και της παρεμβαίνουσας προβάλλει ότι «**Β4. ΜΗ ΝΟΜΙΜΟ ΚΑΙ ΑΣΥΝΗΘΙΣΤΑ ΧΑΜΗΛΟ ΤΟ ΔΗΛΩΘΕΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΙ ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΑΛΩΣΙΜΩΝ ΥΛΙΚΩΝ - ΛΟΙΠΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ «...» ΚΑΙ «...» ΚΑΘΩΣ ΔΕΝ ΕΠΑΡΚΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΥΨΗ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ - ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕ ΔΕΝ ΚΑΛΥΠΤΟΥΝ ΤΙΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΥΨΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΚΑΙ ΚΟΣΤΟΥΣ ΑΝΑΛΩΣΙΜΩΝ ΥΛΙΚΩΝ - ΛΟΙΠΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΤΩΝ ΥΠΟ ΑΝΑΘΕΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΩΣ ΕΚ ΤΟΥΤΟΥ ΚΑΘΙΣΤΑΝΤΑΙ ΑΠΟΡΡΙΠΤΕΕΣ. Διότι οι οικονομικοί φορείς «...» ΚΑΙ «...» υπέβαλαν παράνομες οικονομικές προσφορές, δεδομένου ότι δεν συνυπολόγισαν εύλογο διοικητικό κόστος παροχής υπηρεσιών και κόστος αναλωσίμων υλικών - λοιπών εργασιών, καθώς τα ποσά των 40.00 € μηνιαίως (διοικητικό κόστος «...») 350.00 € μηνιαίως (κόστος αναλωσίμων υλικών - λοιπών εργασιών «...») και 149.96 € μηνιαίως (διοικητικό κόστος «...») 149.96 € μηνιαίως (κόστος αναλωσίμων υλικών - λοιπών εργασιών «...») ΔΕΝ**

ΚΑΛΥΠΤΟΥΝ τις λειτουργικές δαπάνες που συνθέτουν το Διοικητικό Κόστος εκτέλεσης της υπό ανάθεση σύμβασης, καθώς και τα ανελαστικά κόστη αναλωσίμων υλικών - λοιπών εργασιών για το καθαρισμό των εξωτερικών χώρων του «...» (π.χ. μεταφορά άχρηστων αντικειμένων σε χωματερή)· με συνέπεια να καθίστανται οι οικονομικές τους προσφορές παράνομες και ασυνήθιστα χαμηλές. Ως εκ τούτου οι οικονομικές προσφορές των εταιρειών αυτών αφενός παραβιάζουν επί ποινή αποκλεισμού όρους της διακήρυξης και αφετέρου δεν δύναται να καλύψουν και το αντικειμενικά απαιτούμενο από τη διακήρυξη διοικητικό κόστος και κόστος αναλωσίμων υλικών - λοιπών εργασιών με συνέπεια να καθίστανται απορριπτικές. Συνεπώς, οι οικονομικές προσφορές των εν λόγω οικονομικών φορέων, παραβιάζουν τις απαιτήσεις του άρθρου 18 Ν. 4412/2016 και του άρθρου 68 Ν. 3863/2010, καθώς και τους όρους της διακήρυξης, η τήρηση των οποίων έχουν τεθεί επί ποινή απόρριψης προσφοράς και γι' αυτό το λόγο μη νόμιμα έγινε δεκτή η προσφορά της εταιρείας αυτής. Αντίθετα όφειλε η αναθέτουσα αρχή να απορρίψει τις παράνομες οικονομικές προσφορές των επιχειρήσεων αυτών κατά δέσμια αρμοδιότητα. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 68 Ν. 3863/2010, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 22 του Ν. 4144/2013 παράγραφος 1, ορίζονται ρητά το κάτωθι: [...] Σύμφωνα δε με το Παράρτημα ΙΙ των τεχνικών προδιαγραφών της διακήρυξης, ορίζεται επί λέξει το εξής: «1. Γενική υποχρέωση του αναδόχου είναι οι παραπάνω χώροι να βρίσκονται σε άριστη κατάσταση: Καθαροί από πάσης φύσεως άχρηστα αντικείμενα (φύλλα, χαρτιά, μπουκάλια, πλαστικά ποτήρια, κουτιά, κλαριά δένδρων και φυτών, αποσίγαρα, και παντός είδους άλλα αντικείμενα), καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης. Επιπλέον, ο ανάδοχος υποχρεούται να διαθέσει όλο τον απαραίτητο εξοπλισμό (χειροκίνητα καρότσια, σκούπες, φτυάρια, μηχανοκίνητα οχήματα όπου απαιτείται, κ.ά.) και αναλώσιμα υλικά όπως πλαστικούς σάκους απορριμμάτων, μικρές σακούλες, γάντια... 2. Τη συλλογή και μεταφορά προς απομάκρυνση όλων των αχρήστων αντικειμένων στη χωματερή (μπάζα σε σακούλες, στρώματα, κιβώτια, σανίδες, παλέτες, λαμαρίνες, σίδερα, νεκρά ζώα, κλπ).... ...9. Τοποθέτηση σαράντα (40) πλαστικών κάδων, χωρητικότητας 240 λίτρων ο καθένας, σε χώρους της «...»,

οι οποίοι θα υποδεικνύονται στον ανάδοχο κατά την εκτέλεση των εργασιών.» Από την αδιάσπικτη γραμματική διατύπωση των ανωτέρω διατάξεων νόμων, καθώς και από τους όρους της διακήρυξης, προκύπτει ότι οι συμμετέχοντες σε δημόσιο διαγωνισμό, και δη στον υπό κρίση διαγωνισμό για την ανάθεση υπηρεσιών φύλαξης, οφείλουν να υπολογίζουν με την υποβολή της οικονομικής τους προσφοράς εύλογο διοικητικό κόστος. εύλογο κόστος αναλωσίμων και εργολαβικό κέρδος ώστε να εξασφαλιστεί ένα εύλογο ποσό λειτουργικού κόστους, το οποίο θα καταλείπει και κάποιο περιθώριο κέρδους και να μην τίθεται σε κίνδυνο η καλή εκτέλεση της σύμβασης και η εκπλήρωση των σχετικών υποχρεώσεων. Παράλληλα, το υποβληθέν ποσό θα αντιστοιχεί στις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης και θα καλύπτει τα επιμέρους κοστολογήσιμα στοιχεία της διακήρυξης, όπως είναι το κόστος εισφοράς υπέρ Ε.Λ.Π.Κ. τα έξοδα δημοσίευσης· η έκδοση εγγυητικής επιστολής συμμετοχής και καλής εκτέλεσης, το κόστος Ιατρού Εργασίας και Τεχνικού Ασφαλείας, το ασφαλιστήριο συμβόλαιο αστικής ευθύνης και το κόστος διαχείρισης προσωπικού, καθώς και αναλώσιμα υλικά καθαριότητας - εξοπλισμό καθαριότητας και ανελαστικές δαπάνες όπως το ΚΟΣΤΟΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΧΡΗΣΤΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΤΗ ΧΩΜΑΤΕΡΗ. Τυχόν δε οποιαδήποτε άλλη ερμηνεία των ρητών απαιτήσεων της διακήρυξης και της νομοθεσίας, έρχεται σε ευθεία αντίθεση με το νόμο και με την αρχή της τυπικότητας που διέπει τους δημόσιους διαγωνισμούς και η οποία επιβάλλει τη στενή ερμηνεία των όρων της διακήρυξης (πρβλ. Ε.Α. Σ.τ.Ε 1260/2008, 817/2008, 1229/2007 και 26/2007). [...] Εν προκειμένω, η εταιρεία «...» δήλωσε ΜΟΛΙΣ το ποσό των 40.00 € μηνιαίως (διοικητικό κόστος) και 350.00 € μηνιαίως (κόστος αναλωσίμων υλικών - λοιπών εργασιών), ενώ η επιχείρηση «...» ΜΟΛΙΣ το ποσό των 149.96 € μηνιαίως (διοικητικό κόστος) και 149.96 € μηνιαίως (κόστος αναλωσίμων υλικών - λοιπών εργασιών), τα οποία όμως δεν καλύπτουν το απαιτούμενο εύλογο διοικητικό κόστος και κόστος αναλωσίμων υλικών - λοιπών εργασιών για την παροχή των υπό ανάθεση υπηρεσιών, καθώς τα δηλωθέντα ποσά των προσφορών τους ΔΕΝ ΕΠΑΡΚΟΥΝ για την κάλυψη των αναγκαίων λειτουργικών εξόδων - δαπανών που συνθέτουν το διοικητικό

κόστος εκτέλεσης της υπό ανάθεση σύμβασης και το κόστος αναλωσίμων υλικών - κόστος λοιπών εργασιών. Ειδικότερα, η υπό κρίση διακήρυξη απαιτεί τη διάθεση του απαραίτητου εξοπλισμού καθαριότητας (χειροκίνητα καρότσια, σκούπες, φτυάρια, μηχανοκίνητα οχήματα όπου απαιτείται, κ.ά.) και αναλωσίμων υλικών, όπως πλαστικούς σάκους απορριμμάτων, μικρές σακούλες, γάντια, τοποθέτηση σαράντα (40) πλαστικών κάδων, χωρητικότητας 240 λίτρων ο καθένας, σε χώρους της «...», αλλά επιπλέον τη συλλογή και μεταφορά προς απομάκρυνση όλων των αχρήστων αντικειμένων στη χωματερή (μπάζα σε σακούλες, στρώματα, κιβώτια, σανίδες, παλέτες, λαμαρίνες, σίδερα, νεκρά ζώα, κλπ), τα οποία δημιουργούν επιπλέον επιβάρυνση (καύσιμα οχήματος μεταφοράς στη χωματερή, τέλη απόρριψης σε χωματερή κλπ). Συνεπώς το Διοικητικό κόστος και κόστος αναλωσίμων υλικών - λοιπών εργασιών των επιχειρήσεων αυτών είναι πέρα από κάθε αμφιβολία ΜΗ ΕΥΛΟΓΟ και δεν καλύπτει τις ελάχιστες απαιτούμενες λειτουργικές ανάγκες των επιχειρήσεων για τη συμμετοχή και ανάθεση του συνόλου των υπό ανάθεση υπηρεσιών, γι' αυτό το λόγο και ΟΦΕΙΛΕ η αναθέτουσα αρχή κατά δέσμια αρμοδιότητα να αποκλείσει τις παράνομες αυτές προσφορές. Άλλωστε, τα δηλωθέντα ποσά κρίνονται εξαιρετικά χαμηλά και διακυβεύεται η ασφαλής εκτέλεση της σύμβασης διότι δεν καλύπτονται και οι λοιπές δαπάνες που συνθέτουν το διοικητικό κόστος (όπως το κόστος του ασφαλιστηρίου συμβολαίου, η αναλογία λειτουργικών εξόδων της επιχείρησης για το υπόψη έργο, το κόστος Ιατρού Εργασίας και Τεχνικού Ασφαλείας, το διοικητικό κόστος (πχ. σύνταξης φακέλου και προσφοράς, η έκδοση εγγυητικής επιστολής συμμετοχής και καλής εκτέλεσης). Για το λόγο αυτό, το διοικητικό κόστος είναι μη εύλογο, μη νόμιμο και απαράδεκτο καθώς δεν επαρκεί για να καλύψει τις βασικές διοικητικές και λειτουργικές δαπάνες για την παροχή των υπό ανάθεση υπηρεσιών, καθιστώντας τις οικονομικές προσφορές των επιχειρήσεων αυτών ζημιογόνες. Άλλωστε η εταιρεία μας έχει δηλώσει για την κάλυψη των εν λόγω λειτουργικών δαπανών του υπό ανάθεση έργου Διοικητικό κόστος παροχής υπηρεσιών 400,00 € μηνιαίως και κόστος αναλωσίμων υλικών - λοιπών εργασιών 700,00 € μηνιαίως· ήτοι ποσά που αντιστοιχούν στο τριπλάσιο και

πλέον μέγεθος σε σχέση με τα δηλωθέντα κόστη των ανωτέρω οικονομικών φορέων. Για το λόγο αυτό, οι οικονομικές τους προσφορές καθίστανται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με τις προσφορές των υπολοίπων συμμετεχόντων στο διαγωνισμό, όπως της εταιρείας μας και για το λόγο αυτό, σε κάθε περίπτωση, η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε να ζητήσει διευκρινίσεις για το ασυνήθιστα χαμηλό κόστος αναλωσίμων υλικών και διοικητικό κόστος των προσφορών τους κατ' άρθρο 88 του Ν. 4412/2016, πράγμα το οποίο παρέλειψε, αν και είχε υποχρέωση προς τούτο. Συνεπώς οι υποβληθείσες οικονομικές προσφορές των επιχειρήσεων «...» και «...» παραβιάζουν ρητή και επί ποινή αποκλεισμού απαίτηση της διακήρυξης, είναι, απαράδεκτες και περιλαμβάνουν μη νόμιμο και ανεπαρκές διοικητικό κόστος για την κάλυψη του πραγματικού διοικητικού κόστους των υπό ανάθεση υπηρεσιών και κόστος αναλωσίμων υλικών - λοιπών εργασιών και γι' αυτό το λόγο πρέπει να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση κατά το μέρος που έκρινε αποδεκτές τις παράνομες οικονομικές προσφορές των επιχειρήσεων «...» και «...».

20. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της προβάλλει συναφώς, ότι «Στο άρθρο 2.4.4 Περιεχόμενα φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών της διακήρυξης αναφέρεται «...Πρέπει επίσης να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι...». Το εύρος του ποσοστού διοικητικού κόστους, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων, δεν μπορεί να προσδιοριστεί από την Αναθέτουσα Αρχή, διότι κάθε οικονομικός φορέας έχει τις ιδιαιτερότητες του τρόπου λειτουργίας και υπολογισμού του. Ειδικότερα, όπως γίνεται δεκτό, με δεδομένο ότι η Διακήρυξη δεν καθορίζει σε κάποια διάταξη της το διοικητικό κόστος που θεωρείται εύλογο, ο προσδιορισμός εύλογου διοικητικού και εργολαβικού κέρδους για την παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών ανάγεται στον τρόπο άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας

της κάθε συμμετέχουσας επιχείρησης, η οποία μπορεί να διαμορφώσει την οικονομική προσφορά της κατά την ελεύθερη κρίση της, αναλαμβάνοντας και το βάρος του επιχειρηματικού κινδύνου κατά τη διαμόρφωση της τιμής της προσφοράς της. Τα κόστη δηλαδή αυτά εξαρτώνται από την φύση και το μέγεθος της συγκεκριμένης σύμβασης, το μέγεθος, τις συνθήκες οργάνωσης και τις δυνατότητες εκάστου προσφέροντος κλπ. Επιπλέον, με δεδομένο ότι η συντριπτική πλειοψηφία των διαγωνισμών για υπηρεσίες καθαριότητας ή φύλαξης διενεργείται επί τη βάση του κριτηρίου ανάθεσης αυτού της χαμηλότερης τιμής, οι διαγωνιζόμενες εταιρείες νομίμως καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια συμπίεσης του λειτουργικού κόστους εκτέλεσης του έργου που αναλαμβάνουν (πρβ. ΕΑΔΔΗΣΥ 6/2016). Αυτό που επιβάλλεται είναι το κόστος αμοιβής των εργαζομένων να μην υπολείπεται του οριζόμενου στην οικεία συλλογική σύμβαση εργασίας ή στην εθνική γενική συλλογική σύμβαση εργασίας, ενώ το ποσοστό του διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών των προσφερόντων πρέπει να είναι όχι μηδαμινό, η δε προσφορά θα πρέπει επιπλέον να ενσωματώνει και ένα εύλογο και όχι μηδαμινό ποσοστό αναλωσίμων, εργολαβικού κέρδους καθώς και τις νόμιμες κρατήσεις (ΔΕφΘεσσαλ 339/2013). Εξάλλου, το γεγονός ότι κάποιος διαγωνιζόμενος έχει καταρτίσει την οικονομική του προσφορά κατά τρόπο, που ενδεχομένως δεν συμπίπτει με τον τρόπο που αξιολογεί την προσφορά του άλλος ανταγωνιστής του, χωρίς όμως να αποκλίνει από τις διατάξεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας, όπως εν προκειμένω, δεν σημαίνει άνευ άλλου τινός ότι η προσφορά καθίσταται απορριπτέα, καθόσον η διαφοροποίηση, επ' ωφελεία του προσφέροντος, του τρόπου υπολογισμού του κόστους, ανάγεται στην ευχέρεια που διαθέτουν οι διαγωνιζόμενοι να οργανώνουν κατά τρόπο θεμιτό την επιχειρηματική τους δραστηριότητα για την κάλυψη των απαιτήσεων της διακήρυξης και να διαμορφώνουν κατάλληλα την οικονομική τους προσφορά, ενόψει μάλιστα και της φύσεως του διαγωνισμού, ως διαδικασίας της οποίας η έκβαση εξαρτάται ή επηρεάζεται ουσιωδώς από το ύψος των οικονομικών προσφορών (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 272/2008). Όπως έχει κριθεί (πρβλ. ΑΕΠΠ 518/2017, σκέψη 19), η αναθέτουσα αρχή δεν μπορεί να υπεισέλθει σε

αξιολογικές κρίσεις επί παραδείγματι περί των επιχειρηματικών επιλογών ενός συγκεκριμένου οικονομικού φορέα, εντός των πολύ συγκεκριμένων πλαισίων της κατά περίπτωση διεξαγωγής ενός διαγωνισμού, με απολύτως προσδιορισμένα δεδομένα, καθώς κάτι τέτοιο θα υπερέβαινε τα άκρα όρια της ευχέρειας που εκ του νόμου της αναγνωρίζεται (ΕλΣυν Τμ. IV 24/2015, 32/2015 και 150/2014) και ότι ακόμα και ένα πολύ μικρό περιθώριο κέρδους, δεν συνιστά αφ' εαυτού λόγο και αιτία αποκλεισμού προσφοράς της. Σε αντίθεση προς το κόστος αμοιβής του προσωπικού, που είναι δυνατόν να προσδιορίζεται επακριβώς με βάση αντικειμενικά δεδομένα, το διοικητικό κόστος, το κόστος αναλωσίμων και το εργολαβικό κέρδος αποδίδονται αναγκαστικά με ορισμένη ελαστικότητα και πρέπει να εκτιμηθούν από την αναθέτουσα αρχή ως εύλογα, προκειμένου η προσφορά να θεωρηθεί αποδεκτή. Η κρίση αυτή της αναθέτουσας αρχής ελέγχεται μόνο ως προς την τήρηση των άκρων ορίων της διακριτικής της ευχέρειας, σύμφωνα και με τα δεδομένα της κοινής πείρας (ΕλΣυν Τμ. VI 1664/2012, 1725/2012, 143, 150, 159/2014). Τέτοια υπέρβαση άκρων ορίων δεν συντρέχει εν προκειμένω, ούτε οι ισχυρισμοί της προσφυγής τεκμηριώνουν κάτι τέτοιο. Επιπλέον στόχος της Αναθέτουσας είναι να αποκτήσει την παροχή των αναγκαίων υπηρεσιών με το χαμηλότερο δυνατό τίμημα, σύμφωνα με το κριτήριο αξιολόγησης που είναι η : η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βάση τιμής στο σύνολο των υπηρεσιών, εφόσον εξασφαλίσει ότι η προσφορά του προσωρινού αναδόχου τηρεί τα νόμιμα όσον αφορά στο νόμιμο εργατικό κόστος.».

21. Επειδή, η παρεμβαίνουσα προβάλλει συναφώς, ότι «Στο περιεχόμενο της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής διαλαμβάνεται ότι η προσφορά μας δεν τυγχάνει νόμιμη ως προς το διοικητικό κόστος παροχής υπηρεσιών και το κόστος αναλωσίμων, υποστηρίζοντας ότι τυγχάνει χαμηλά και μη εύλογα για την κάλυψη των πραγματικών εξόδων που απαιτούνται για την σύναψη της σύμβασης. Καταρχάς, διευκρινίζεται ότι η εργοδοτική εισφορά 20,00€ ετησίως ανά εργαζόμενο για τον Ειδικό Λογαριασμό Παιδικών Κατασκηνώσεων, έχει συμπεριληφθεί στο ποσό των εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών της οικονομικής μας προσφοράς και δεν επιβαρύνουν το διοικητικό

κόστος. Επισημαίνεται επιπλέον, ότι τα έξοδα για την έκδοση εγγυητικής επιστολής συμμετοχής δεν περιλαμβάνονται στο διοικητικό κόστος, όπως αβασίμως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, καθώς η έκδοση της εγγυητικής συμμετοχής προηγείται της σύναψης της σύμβασης, όπως επίσης και η σύνταξη φακέλου και προσφοράς, με αποτέλεσμα να μην περιλαμβάνεται στα έξοδα που συνθέτουν το διοικητικό κόστος. Σχετικά με το κόστος που αντιστοιχεί στο ασφαλιστήριο σημειώνω ότι η επιχείρησή μου διαθέτει σύμβαση ασφαλιστικής κάλυψης, η οποία προϋπάρχει και καλύπτει κατά πολύ τα ζητούμενα της διακήρυξης. Όπως προβλέπεται στη διακήρυξη, η επιχείρησή μου διαθέτει ήδη (και θα εξακολουθήσει να καλύπτεται με) ασφαλιστήριο αστικής ευθύνης έναντι τρίτων (συμπεριλαμβανομένου επαγγελματικού κινδύνου). Το κόστος του ασφαλιστηρίου συμβολαίου αποτελεί πάγια δαπάνη της επιχείρησής μου, που αποσκοπεί στην εξυπηρέτηση των αναγκών λειτουργίας της και στην απόδειξη εν γένει της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, η οποία (δαπάνη) πραγματοποιείται σταθερά κατ' έτος, ανεξαρτήτως του εάν η επιχείρησή ανακηρυχτεί ανάδοχος της παρούσας σύμβασης. Συνεπώς η έκδοση και διατήρηση ασφαλιστηρίου συμβολαίου για την κάλυψη επαγγελματικών κινδύνων δεν αποτελεί δαπάνη που βαρύνει το διοικητικό κόστος της επίμαχης σύμβασης. Αναφορικά με το κόστος Ιατρού Εργασίας και Τεχνικού Ασφαλείας, ισχύουν τα προαναφερθέντα, καθώς η επιχείρησή μου διαθέτει ήδη ενεργές συμβάσεις παροχής υπηρεσιών με Τεχνικό Ασφαλείας και με Ιατρό Εργασίας, οι οποίες προϋπάρχουν της παρούσας διαγωνιστικής διαδικασίας και ανανεώνονται σταθερά κατ' έτος, ανεξαρτήτως του εάν η επιχείρησή ανακηρυχτεί ανάδοχος της παρούσας σύμβασης. Περαιτέρω δε, στην εν λόγω διακήρυξη δεν υπήρχε η απαίτηση για κάλυψη εξόδων δημοσίευσης σε εθνικό ή τοπικό τύπο, τα οποία να βαρύνουν τον ανάδοχο, όπως προκύπτει άλλωστε και από τη σχετική παράγραφο αυτής 1.6 «Δημοσιότητα»:«1.6.1. Προκήρυξη της παρούσας διακήρυξης έχει αναρτηθεί για δημοσίευση: α. Στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης την 09.11.20208. Στον ιστότοπο του Προγράμματος «ΔΙΑΥΓΕΙΑ», <http://et.diavgeia.gov.gr/>, την 09.11.2020γ. Στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ), την

09.11.2020. 1.6.2. Το πλήρες κείμενο της παρούσας Διακήρυξης καταχωρίσθηκε: α. Στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ). β. Στη διαδικτυακή πύλη του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. <http://www.promitheus.Qov.ar>. Στην ιστοσελίδα της αναθέτουσας αρχής, στη διεύθυνση (URL): «...» στην διαδρομή «...» /». Συνεπώς, το κόστος για τις υπόλοιπες διοικητικές υποχρεώσεις που προκύπτουν από την σύναψη της σύμβασης υπερκαλύπτεται από τον υπολογισμό του διοικητικού κόστους από την επιχείρησή μου, το οποίο είναι 1.799,52€ για το σύνολο των 12 μηνών, με αποτέλεσμα την πληρότητα και νομιμότητα της προσφοράς μου. Προς επίρρωση του ανωτέρω επιχειρήματος, οι ως άνω υπολογισμοί του διοικητικού κόστους έχουν κριθεί αποδεκτοί αλλά και αντανακλούν την πραγματικότητα, όπως διαπιστώνεται από την εκτέλεση προηγούμενων συμβάσεων με το ίδιο αντικείμενο, της ίδιας αναθέτουσας αρχής. Ενόψει των ανωτέρω, οι αντίθετοι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας τυγχάνουν νόμου και ουσία αβάσιμοι και ως εκ τούτου απορριπτέοι. Περαιτέρω δε, ο ισχυρισμός περί εξαιρετικά χαμηλού υπολογισμού του κόστους των αναλωσίμων χαρακτηρίζεται προδήλως αόριστος, χωρίς να ερείδεται σε οποιοδήποτε στοιχείο επί το οποίου να θεμελιώνονται οι προβαλλόμενες αιτιάσεις. Εκ της ως άνω αοριστίας, αφενός δεν καταλείπεται η δυνατότητα προβολής αμυντικών ισχυρισμών από την εταιρεία μας και αφετέρου καθίσταται αδύνατη η εξέταση της ουσιαστικής βασιμότητας του ισχυρισμού από την ΑΕΠΠ, καθώς η κρίση επί του εν λόγω ισχυρισμού δύναται να στηρίζεται σε αιτιάσεις και αοριστίες που επικαλείται η προσφεύγουσα. Εξάλλου, σε κάθε περίπτωση, οι ως άνω ισχυρισμοί παρίστανται αβάσιμοι και υπό την έποψη ότι, ως ανωτέρω προελέχθη, ο υπολογισμός του διοικητικού κόστους, κατ' επέκταση και το κόστος αναλωσίμων έχει κριθεί αποδεκτός αλλά και ότι αποτυπώνει την πραγματικότητα, όπως διαπιστώνεται από την εκτέλεση προηγούμενων συμβάσεων της ίδιας αναθέτουσας αρχής. Ενόψει των ανωτέρω, οι αντίθετοι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας τυγχάνουν νόμου και ουσία αβάσιμοι και ως εκ τούτου απορριπτέοι. Επιπροσθέτως και σύμφωνα με την Απόφ. ΑΕΠΠ 27/2018, κατά το άρ. 68 παρ. 1 Ν. 3863/2010 «1. Η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή,... η οποία (αρχή)

αναθέτει απευθείας ή προκηρύσσει διαγωνισμό για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, υποχρεούται να ζητά από τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής: α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο, β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας, γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι, δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων, ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά, στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων. Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ως άνω στοιχεία. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι.». Από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει ότι στις διακηρύξεις των δημοσίων διαγωνισμών για παροχή υπηρεσιών καθαρισμού ή φύλαξης ζητείται από τους εργολάβους, επί ποινή αποκλεισμού, η αναφορά των στοιχείων α' έως στ' της παρ. 1 του άρθρου 6, η οποία αποσκοπεί στον έλεγχο από την αναθέτουσα αρχή ότι διασφαλίζονται τα εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα των εργαζομένων στις εταιρείες που παρέχουν τις υπηρεσίες αυτές. Περαιτέρω, σύμφωνα με την παραπάνω διάταξη, ο υπολογισμός στις προσφορές των διαγωνιζομένων ενός εύλογου ποσοστού διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νομίμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων αποσκοπεί στην αναλυτική περιγραφή του κόστους παροχής των υπηρεσιών, ούτως ώστε να καθίσταται ελέγξιμο το ύψος της οικονομικής προσφοράς σε σχέση με το αντικείμενο της υπηρεσίας (ΕΛΣυν. Τμ. VI 2092/2011). Πάντως, από τη γραμματική ερμηνεία της διάταξης του άρ. 68 παρ. 1 Ν. 3863/2010, προκύπτει ότι μόνον η υποχρέωση αναφοράς και

εξειδίκευσης των στοιχείων των περ. α' - στ' τίθεται επί ποινή αποκλεισμού. Η σχετική διάταξη του προτελευταίου εδαφίου δεν αναφέρει ομοίως επί ποινή αποκλεισμού τον υποχρεωτικό υπολογισμό των επιμέρους στοιχείων για τον καθορισμό της οικονομικής προσφοράς του διαγωνιζόμενου. Συνεπώς, ελλείπει συγκεκριμένης αναφοράς των επιμέρους στοιχείων που αφορούν το ποσοστό διοικητικού κόστους, τα αναλώσιμα, το εργολαβικό κέρδος και τις κρατήσεις στην οικονομική προσφορά, θα πρέπει ερμηνευτικά να συναχθεί ότι αρκεί τα στοιχεία αυτά να έχουν υπολογιστεί κατά τη διαμόρφωση της οικονομικής προσφοράς που υποβάλλεται (ΕΑΑΔΗΣΥ Απόφαση 565/2013). Η δε έννοια του «εύλογου ποσοστού εργολαβικού κόστους», συνιστά αόριστη νομική έννοια με προσδιοριστικό ρόλο στην οικονομική προσφορά, το συγκεκριμένο περιεχόμενο της οποίας κρίνεται ανά περίπτωση, χωρίς να υφίσταται κάποιο συγκεκριμένο όριο για τη διάγνωση της πλήρωσής της, αφού ο προσδιορισμός εύλογου εργολαβικού κέρδους για την παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών ανάγεται στον τρόπο άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας του προσφέροντος ο οποίος είναι ελεύθερος να διαμορφώσει την οικονομική προσφορά του κατά την ελεύθερη κρίση του, αναλαμβάνοντας και το βάρος του επιχειρηματικού κινδύνου κατά τη διαμόρφωση της τιμής της προσφοράς του (ΛΕφΛαρ 19/2011). Τα κόστη αυτά εξαρτώνται από την φύση και το μέγεθος της συγκεκριμένης σύμβασης, το μέγεθος, τις συνθήκες οργάνωσης και τις δυνατότητες εκάστου προσφέροντος. Επιπλέον, με δεδομένο ότι η συντριπτική πλειοψηφία των διαγωνισμών για υπηρεσίες καθαριότητας ή φύλαξης διενεργείται επί τη βάση του κριτηρίου ανάθεσης αυτού της χαμηλότερης τιμής, όπως εξάλλου εν προκειμένω, οι διαγωνιζόμενες εταιρείες καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια συμπίεσης του λειτουργικού κόστους εκτέλεσης του έργου που αναλαμβάνουν (ΕΑΑΔΗΣΥ, Απόφαση 6/2016). Έτσι, η οικονομική προσφορά διαγωνιζόμενου σε συμβάσεις υπηρεσιών φύλαξης ή/και καθαριότητας δεν μπορεί, κατά κοινή αντίληψη, να συντίθεται μόνο από το κόστος της μισθοδοσίας του προσωπικού που θα ασχοληθεί στην παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών, αλλά θα πρέπει να περιλαμβάνει και το λειτουργικό (διοικητικό) κόστος, καθώς επίσης και να καταλείπει και κάποιο περιθώριο κέρδους, ώστε να μην θέτει σε κίνδυνο την

εκτέλεση της σχετικής συμβάσεως (ΣτΕ ΕΑ 675/2002, 272/2008, 1257, 1262, 1297 και 1299/2009, 970/2010). Επομένως, οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαριότητας (και φύλαξης) στην προσφορά τους, κατά την ρητώς εκπεφρασμένη με τις διατάξεις του άρθρου 68 του Ν. 3863/10 βούληση του νομοθέτη, πρέπει να υπολογίζουν εύλογο -και κατά συνεκδοχή ελέγξιμο από τις αναθέτουσες αρχές, με βάση τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής και τις παρεχόμενες από τις προσφέρουσες εταιρείες εξηγήσεις, ποσοστό διοικητικού κόστους και εργολαβικού κέρδους (πρβλ. ΣτΕ 198/2013, ΔΕφΘεσσαλ. 344/2012, ΕλΣυν VI Τμ. 150/2014), το κόστος αμοιβής των εργαζομένων επιβάλλεται να μην υπολείπεται του οριζόμενου στην οικεία συλλογική σύμβαση εργασίας ή στην εθνική γενική συλλογική σύμβαση εργασίας, ενώ το ποσοστό του διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών των προσφερόντων πρέπει να είναι όχι μηδαμινό, η δε προσφορά θα πρέπει επιπλέον να ενσωματώνει και ένα εύλογο και όχι μηδαμινό ποσοστό αναλώσιμων, εργολαβικού κέρδους καθώς και τις νόμιμες κρατήσεις (ΔΕφΘεσσαλ 339/2013). Όσον αφορά ειδικότερα τα αναλώσιμα, τέτοιος ισχυρισμός δύναται να συνίσταται στην κατοχή εκ μέρους του προσφέροντος έτοιμων αποθεμάτων, των οποίων το κόστος έχει τυχόν ήδη αποσβεσθεί από αυτόν στα πλαίσια άλλων δραστηριοτήτων του ή έχει ενσωματωθεί στην εκ μέρους του κοστολόγηση άλλων συμβάσεων δημοσίων ή ιδιωτικών ή έχει, σε κάθε περίπτωση, αποπληρωθεί από αυτόν ήδη προ της επίδικης προσφοράς του με αποτέλεσμα να έχει επιβαρυνθεί με αυτό χωρίς όμως να τα έχει χρησιμοποιήσει και να παραμένουν αναξιοποίητα. Εξάλλου, τα αναλώσιμα δεν έχουν κόστος συντήρησης, όπως τυχόν ο τεχνικός εξοπλισμός και έτσι δεν επιβαρύνουν το λειτουργικό και διοικητικό κόστος μιας επιχείρησης, παρά το μόνο οικείο κόστος τους ανάγεται στην απόκτησή τους και το όποιο, συνήθως και αναλόγως τον όγκο των χρησιμοποιούμενων για το συμβατικό αντικείμενο αναλωσίμων, κόστος αποθήκευσής τους (πρβλ. ΕλΣυν VI Τμ. 240/2007). Περαιτέρω, η αιτιολογία είναι αβάσιμη, ανεπαρκής και αναπόδεικτη στο μέτρο που υποκαθιστώ τη διακριτική ευχέρεια της επιχείρησης μου και την επιχειρηματική μου ελευθερία να διαμορφώνω ο ίδιος το κέρδος της με βάση τους κινδύνους που αναλαμβάνω από την εκτέλεση ενός έργου, από την οποία,

όμως, έχω πολλά αντισταθμιστικά οφέλη. Άλλωστε κατά πάγια νομολογιακή θέση το εργολαβικό κέρδος δεν είναι εύλογο όταν είναι σχεδόν μηδενικό και θέτει σε κίνδυνο την εκτέλεση της σύμβασης (ΔΕΦΑΘ 795/2012). Έτσι η αναθέτουσα αρχή περιορίζεται στον έλεγχο των κριτηρίων που επιλέχθηκαν από τον διαγωνιζόμενο για την επαλήθευση της αλήθειας των στοιχείων που δηλώθηκαν με την προσφορά του. Όμως δεν μπορεί να προβεί σε αξιολογική κρίση των επιχειρηματικών επιλογών του διαγωνιζομένου, όπως στην υπό κρίση περίπτωση γιατί υπερβαίνει τα άκρα όρια της διακριτικής της ευχέρειας (Αποφ. ΑΕΠΠ 59/2020). Βάσει των ανωτέρω, η οικονομική προσφορά που υπέβαλα είναι καθ' όλα νόμιμη, επαρκής και πλήρης ως προς όλα τα απαιτούμενα της υπ' αριθμόν 11/2020 Διακήρυξης της Αναθέτουσας Αρχής και δεν έχρηζε συμπλήρωσης ή διευκρίνισης. Αντίθετα, εντελώς αποπροσανατολιστικά και άστοχα η προσφεύγουσα αναφέρει ότι έχω υποπέσει σε σφάλματα και ανακρίβειες, κατά τη σύνταξη και υποβολή της τεχνικής και οικονομικής προσφοράς μου. Πρέπει, τέλος, να σημειωθεί πως ΟΥΔΕΠΟΤΕ μας κοινοποιήθηκε οιοδήποτε αίτημα για παροχή διευκρινίσεων από την αναθέτουσα αρχή μέσω του συστήματος ΕΣΗΔΗΣ, το οποίο εξυπακούεται πως δεν θα αγνοούσαμε αν και εφόσον λαμβάναμε γνώση του περιεχομένου του σχετικού αιτήματος.».

22. Επειδή, η προσφεύγουσα με το υπόμνημά της προβάλλει συναφώς ότι: «Ως προς τον τέταρτο λόγο της προσφυγής μας, σχετικά με το δηλωθέν διοικητικό κόστος και κόστος αναλωσίμων υλικών - λοιπών εργασιών της προσφοράς των οικονομικών φορέων «...» και «...», το οποίο δεν επαρκεί για την κάλυψη των δαπανών εκτέλεσης της σύμβασης, λεκτέα τα εξής: Η έννοια «ασυνήθιστη χαμηλή προσφορά» δεν ορίζεται στις διατάξεις του ν. 4412/2016 αλλά ούτε και στο προϊσχύον νομικό πλαίσιο περί ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων. Ωστόσο, έχει κριθεί ότι το ασυνήθιστα χαμηλό της προσφοράς πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με τη σύνθεση της προσφοράς και με τη φύση της επίμαχης παροχής. Ειδικότερα, η έννοια περί ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς δύναται να καθορίζεται με αναφορά στην υπό ανάθεση σύμβαση, στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και συνθήκες αυτής, αλλά και στο εάν τα

οικονομικά στοιχεία του προσφέροντος την εμφανιζόμενη ως ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά οικονομικού φορέα, αναφερόμενα με συγκεκριμένο και ειδικό τρόπο, πληρούν τις προϋποθέσεις υπαγωγής στην εν λόγω έννοια (πρβλ. ΕΑ ΣΤΕ 866/2008 και ΔΕφαΘ 217/2013 αναφορικά με την ερμηνεία της οικείας έννοιας υπό το προϊσχύον καθεστώς ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων). Επομένως, αποδεικνύεται ειδικώς και ορισμένως με την προσκόμιση στοιχείων, μεταξύ άλλων και προσφορών με έκπτωση, σε παρόμοιους διεξαχθέντες διαγωνισμούς (89/2008 Πράξη Ελεγκτικού Συνεδρίου). Περαιτέρω έχει κριθεί νομολογιακά, αναφορικά με την υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να ελέγχει την αξιοπιστία μιας προσφοράς, ότι απορρέει από την προηγούμενη ύπαρξη αμφιβολιών ως προς αυτήν, λαμβανομένου υπόψη ότι το άρθρο 69 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ το οποίο ενσωματώθηκε στην εθνική έννομη τάξη με το άρθρο 88 του ν. 4412/2016. Συνεπώς, μόνον εφόσον προκύπτουν τέτοιες αμφιβολίες οφείλει η αρμόδια επιτροπή αξιολογήσεως να ζητήσει τις προσήκουσες διευκρινίσεις ως προς τη σύνθεση της προσφοράς, προτού, ενδεχομένως, την απορρίψει. Τέτοιες αμφιβολίες μπορεί να υφίστανται, μεταξύ άλλων, εάν προκύπτει αβεβαιότητα ως προς, αφενός, το κατά πόσον ορισμένη προσφορά τηρεί τη νομοθεσία της χώρας εντός της οποίας πρέπει να παρασχεθούν οι υπηρεσίες, στον τομέα αμοιβών του προσωπικού, συνεισφοράς στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης και τηρήσεως των κανόνων ασφάλειας και υγιεινής στον χώρο εργασίας ή των πωλήσεων επί ζημία, και, αφετέρου, το κατά πόσον στην προσφερόμενη τιμή ενσωματώνονται όλες οι δαπάνες που προκύπτουν από τις τεχνικές πτυχές της προσφοράς. Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι η εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής εκτίμηση του κατά πόσον συντρέχει περίπτωση υπερβολικά χαμηλής προσφοράς διενεργείται σε δύο στάδια. Ειδικότερα, σε ένα πρώτο στάδιο, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να εκτιμήσει αν οι υποβληθείσες προσφορές «φαίνονται» ασυνήθιστα χαμηλές. ΑΥΤΟ ΙΣΧΥΕΙ ΙΔΙΩΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΟΥ Η ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΗ ΤΙΜΗ ΣΕ ΥΠΟΒΛΗΘΕΙΣΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΕΙΝΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΗ ΑΠΟ ΕΚΕΙΝΗ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΜΕ ΤΙΣ ΛΟΙΠΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ Η ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΝΗΘΗ ΑΓΟΡΑΙΑ ΤΙΜΗ. Αν δεν υπάρχει τέτοια ένδειξη στις υποβληθείσες προσφορές και αυτές δεν φαίνονται συνεπώς

ασυνήθιστα χαμηλές, η αναθέτουσα αρχή δύναται να συνεχίσει την αξιολόγησή τους και τη διαδικασία αναθέσεως της συμβάσεως. Αντιθέτως, αν υφίστανται ενδείξεις ικανές να δημιουργήσουν την υποψία στην αναθέτουσα αρχή ότι ορισμένη προσφορά ενδέχεται να είναι ασυνήθιστα χαμηλή, τότε αυτή οφείλει να προβεί, σε δεύτερο στάδιο, στον έλεγχο της συνθέσεως της προσφοράς προκειμένου να βεβαιωθεί ότι η προσφορά δεν είναι ασυνήθιστα χαμηλή. Ειδικότερα, στο πεδίο των δημοσίων συμβάσεων σύμφωνα με το άρθρο 18 «Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων» του ν. 4412/2016 (ομοίως άρθρο 18 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), οι αναθέτουσες αρχές οφείλουν να καθοδηγούνται και από την αρχή απαγόρευσης των διακρίσεων και του ελεύθερου ανταγωνισμού. Εξάλλου, ακόμη και ελλείψει χαρακτηριστικών που δημιουργούν διακρίσεις, η αρχή του ελεύθερου ανταγωνισμού μπορεί να επιβάλλει πρόσθετους περιορισμούς στην ικανότητα της αναθέτουσας αρχής να δέχεται ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές, εμποδίζοντάς την να το πράξει εάν η αποδοχή της ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς δημιουργεί ή ενισχύει στρέβλωση του ανταγωνισμού στην εν λόγω αγορά. Επομένως, οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει τουλάχιστον να αποτρέπονται από την αποδοχή ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών που υποβάλλονται από μια επιχείρηση με δεσπόζουσα θέση, καθώς και από ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές που θα μπορούσαν να αποδειχθούν ως αποτέλεσμα συμπαιγνιακών συμφωνιών μεταξύ υποψηφίων που είχαν ως στόχο την κατανομή της αγοράς (δηλαδή ως παράδειγμα εναλλαγής προσφορών, μπιϊκοτάζ άλλων υποψηφίων κ.λπ.). (Βλ. Dr Albert Sanchez Graells -Rejection of abnormally low and non-compliant tenders in EU public procurement: A comparative view on selected jurisdictions). Εν προκειμένω, η εταιρεία «...» δήλωσε ΜΟΛΙΣ το ποσό των 40,00 € μηνιαίως (διοικητικό κόστος) και 350,00 € μηνιαίως (κόστος αναλωσίμων υλικών - λοιπών εργασιών), ενώ η επιχείρηση «...» ΜΟΛΙΣ το ποσό των 149,96 € μηνιαίως (διοικητικό κόστος) και 149,96 € μηνιαίως (κόστος αναλωσίμων υλικών - λοιπών εργασιών), τα οποία όμως δεν καλύπτουν το απαιτούμενο εύλογο διοικητικό κόστος και κόστος αναλωσίμων υλικών - λοιπών εργασιών για την παροχή των υπό ανάθεση υπηρεσιών, καθώς τα δηλωθέντα ποσά των προσφορών τους

ΔΕΝ ΕΠΑΡΚΟΥΝ για την κάλυψη των αναγκαίων λειτουργικών εξόδων - δαπανών που συνθέτουν το διοικητικό κόστος εκτέλεσης της υπό ανάθεση σύμβασης και το κόστος αναλωσίμων υλικών - κόστος λοιπών εργασιών. Ειδικότερα, η υπό κρίση διακήρυξη απαιτεί τη διάθεση του απαραίτητου εξοπλισμού καθαριότητας (χειροκίνητα καρότσια, σκούπες, φτυάρια, μηχανοκίνητα οχήματα όπου απαιτείται, κ.ά.) και αναλωσίμων υλικών, όπως πλαστικούς σάκους απορριμμάτων, μικρές σακούλες, γάντια, τοποθέτηση σαράντα (40) πλαστικών κάδων, χωρητικότητας 240 λίτρων ο καθένας, σε χώρους της «...», αλλά επιπλέον τη συλλογή και μεταφορά προς απομάκρυνση όλων των αχρήστων αντικειμένων στη χωματερή (μπάζα σε σακούλες, στρώματα, κιβώτια, σανίδες, παλέτες, λαμαρίνες, σίδερα, νεκρά ζώα, κλπ), τα οποία δημιουργούν επιπλέον επιβάρυνση (καύσιμα οχήματος μεταφοράς στη χωματερή, τέλη απόρριψης σε χωματερή κλπ). Συνεπώς το Διοικητικό κόστος και κόστος αναλωσίμων υλικών - λοιπών εργασιών των επιχειρήσεων αυτών είναι πέρα από κάθε αμφιβολία ΜΗ ΕΥΛΟΓΟ και δεν καλύπτει τις ελάχιστες απαιτούμενες λειτουργικές ανάγκες των επιχειρήσεων για τη συμμετοχή και ανάθεση του συνόλου των υπό ανάθεση υπηρεσιών, γι' αυτό το λόγο και ΟΦΕΙΛΕ η αναθέτουσα αρχή κατά δέσμια αρμοδιότητα να αποκλείσει τις παράνομες αυτές προσφορές. Άλλωστε, τα δηλωθέντα ποσά κρίνονται εξαιρετικά χαμηλά και διακυβεύεται η ασφαλής εκτέλεση της σύμβασης διότι δεν καλύπτονται και οι λοιπές δαπάνες που συνθέτουν το διοικητικό κόστος (όπως το κόστος του ασφαλιστηρίου συμβολαίου, η αναλογία λειτουργικών εξόδων της επιχείρησης για το υπόψη έργο, το κόστος Ιατρού Εργασίας και Τεχνικού Ασφαλείας, το διοικητικό κόστος (πχ. σύνταξης φακέλου και προσφοράς, η έκδοση εγγυητικής επιστολής συμμετοχής και καλής εκτέλεσης). Για το λόγο αυτό, το διοικητικό κόστος είναι μη εύλογο, μη νόμιμο και απαράδεκτο καθώς δεν επαρκεί για να καλύψει τις βασικές διοικητικές και λειτουργικές δαπάνες για την παροχή των υπό ανάθεση υπηρεσιών, καθιστώντας τις οικονομικές προσφορές των επιχειρήσεων αυτών ζημιογόνες. Επειδή από τις διατάξεις του άρθρου 88 του ν. 4412/2016, συνάγεται ότι η υποβολή ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς δύναται να νοθεύσει τον ανταγωνισμό και να πλήξει την επί ίσοις

όροι συμμετοχή των ενδιαφερομένων στους διαγωνισμούς για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων, αφού με τη μεθόδευση αυτή οι λοιποί υποψήφιοι αποκλείονται κατά το στάδιο αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών και η διαδικασία αποβαίνει υπέρ του διαγωνιζομένου εκείνου που προσφέρει τις υπηρεσίες του αντί αδικαιολόγητα χαμηλού, σε σχέση με τα κρατούντα στην αγορά, τιμήματος. Περαιτέρω, η υποβολή ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς -ως τέτοιας προφανώς νοουμένης και της οικονομικής προσφοράς που αν και φαίνεται ότι καλύπτει το κόστος παροχής των ζητούμενων υπηρεσιών δεν καταλείπει εύλογο εργολαβικό κέρδος, δηλαδή χρηματικό όφελος τέτοιας έκτασης που να δικαιολογεί τη συμμετοχή στη διαδικασία του διαγωνισμού-διακινδυνεύει και το δημόσιο συμφέρον, στο μέτρο που ο ανάδοχος ενδέχεται, κατά λογική ακολουθία, να επιχειρήσει κατά την εκτέλεση της σύμβασης να καλύψει τη ζημία που υφίσταται, εξαιτίας του αδικαιολόγητα χαμηλού τιμήματος, σε βάρος της ποιότητας ή και της ποσότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών (βλ. ΑΕΠΠ 1574/2020). Επειδή, προς αποτροπή των ανωτέρω δυσμενών συνεπειών εάν κάποιος διαγωνιζόμενος προβάλει ειδικούς και συγκεκριμένους ισχυρισμούς περί υποβολής υπερβολικά χαμηλής προσφοράς εκ μέρους άλλου διαγωνιζομένου, γεννάται υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να απαντήσει επί των προβληθέντων ουσιωδών αυτών ισχυρισμών διαλαμβάνοντας ειδικά αιτιολογημένη κρίση σχετικά με το εάν η επίμαχη οικονομική προσφορά είναι ή όχι ασυνήθιστα χαμηλή (βλ. ΣτΕ 4249/2010, 3546/2009, ΕπΑνΣτΕ 295/2011, 1260, 41/2010, 815, 747, 127/2009, 1079, 1069/2009, 866, 187, 45/2008, ΔΕΦΑΘ (ακυρωτικό) 1528/2014, και Ε.Σ. VI Τμ. 70/2012, 3202, 2235, 2234, 2232, 2090, 584/2011, 3678, 3355, 3134/2009). Ως εκ τούτου η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε να κρίνει ειδικά περί του ευλόγου ή μη των περιλαμβανόμενων στην οικονομική προσφορά των ανωτέρω εταιρειών διοικητικού κόστους - κόστους αναλωσίμων υλικών παραθέτοντας ειδική προς τούτο αιτιολογία, ύστερα από εκτίμηση των ισχυρισμών της εταιρείας μας και να απορρίψει τις οικονομικές προσφορές των εν λόγω εταιρειών, καθώς ΔΕΝ ΚΑΛΥΠΤΟΥΝ τις αναγκαίες δαπάνες Διοικητικού κόστους και Κόστους Αναλωσίμων υλικών για την εκτέλεση του υπό ανάθεση έργου. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να απορριφθούν οι

ισχυρισμοί της Αναθέτουσας Αρχής και της παρεμβαίνουσας εταιρείας και να γίνει δεκτός ο τέταρτος λόγος της προσφυγής μας.».

23. Επειδή, με τον ως άνω λόγο η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι οι προσφορές της «...» και της παρεμβαίνουσας είναι ασυνήθιστα χαμηλές, διότι το δηλωθέν εκ μέρους τους διοικητικό κόστος και κόστος αναλωσίμων υλικών – λοιπών εργασιών δεν καλύπτει τις απαιτήσεις της διακήρυξης. Ωστόσο η προσφεύγουσα δεν προβάλλει και δη με συγκεκριμένους ισχυρισμούς σε ποιο ύψος ανέρχεται το κόστος των απαιτούμενων από τη διακήρυξη κονδυλίων που επικαλείται και συναφώς δεν προκύπτει ότι τα προσφερόμενα από τις διαγωνιζόμενες κατά των οποίων βάλλει η προσφεύγουσα δεν καλύπτουν τα κονδύλια αυτά. Συνεπώς, ο υπό Β4 λόγος της προσφεύγουσας κατά της «...» και της παρεμβαίνουσας είναι απορριπτέοι ως απαράδεκτος και δη ως αορίστως προβαλλόμενος.

24. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η κρινόμενη προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί και να γίνει δεκτή η ασκηθείσα παρέμβαση.

25. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να καταπέσει το ποσό ύψους 967,74€ εκ του παραβόλου που κατέβαλε η προσφεύγουσα, κατά τις διατάξεις του άρθρων 363 του ν. 4412/2016 και 5 του π.δ. 39/2017, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στη σκ. 2 της παρούσας.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προδικαστική προσφυγή.

Δέχεται την παρέμβαση.

Ορίζει την κατάπτωση ποσού ύψους 967,74€ εκ του παραβόλου (κωδικός «...») που κατέβαλε η προσφεύγουσα.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 2 Μαρτίου 2021 και εκδόθηκε στις 22 Μαρτίου 2021 στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Μιχαήλ Οικονόμου

Ηλίας Στρεπέλιας